

- (85) 7 VII 1937 - ur. w Błogoszowie (gm. Oksa) **Władysław Zapart**, nauczyciel, rzeźbiarz (zm. 15 VIII 1999 w Kielcach)
- (120) 8 VII 1902 - ur. Maria **Elżbieta Opielińska**, nauczycielka, organizatorka tajnego nauczania, dyrektorka gimnazjum i liceum im. bł. Kingi w Kielcach (zm. 30 IV 1975)
- (75) 9 VII 1947 - ur. **Feliks Kuźma**, dziennikarz związany z Kielcami
- (135) 10 VII 1887 - ur. **Piotr Ignacy Sobczyk**, związany z Jędrzejowem inżynier-rolnik, działacz społeczny, poseł na Sejm III, IV i V kadencji w II Rzeczypospolitej (zm. 18 listopada 1979)
- (70) 14 VII 1952 - ukazał się pierwszy numer „**Słowa Sportowca**”, poniedziałkowego dwustronicowego dodatku do „Słowa Ludu”, jednego z pierwszych dodatków sportowych w prasie regionalnej
- (205) 15 VII 1817 - zm. w Końskich **Tadeusz Krajewski**, herbu „Jasieńczyk”, pedagog, literat, historyk, pijar (ur. 8 IX 1746)
- (125) 15 VII 1897 - ur. się w Nowej Słupi **Edward Pińczewski**, budowniczy, w l. 1926-1934 zastępca architekta miejskiego w Kielcach, autor członek PTK (od 1928 roku), aktywny działacz na rzecz odnowy Starym (zm. 23 IV 1970)
- (80) 15 VII 1942 - zm. **Roman Koseła**, pisarz, historyk, regionalista i działacz konspiracyjny związany z Sandomierzem (ur. 13 I 1894)
- (70) 15 VII 1952 - ur. w Zagnańsku (pow. kielecki) **Włodzimierz Kiniorski** (Kinior), polski muzyk i kompozytor
- (385) 17 VII 1637 - zm. **Jan Baptysta Tęczyński** h. Topór, wojewoda krakowski, fundator klasztoru i kościoła Kamedułów w Rytwianach k. Staszowa
- (30) 17 VII 1992 - zm. **Feliks Rak**, poeta i pisarz ludowy, społecznik; od 2007 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Krasocinie organizuje Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Feliksa Raka (ur. 25 V 1903 w Borowcu k. Krasocina)
- (60) 18 VII 1962 - **Suchedniów** uzyskał prawa miejskie
- (35) 18 VII 1987 - zm. **Marian August Słoń**, chemik, prezydent Kielc (ur. 15 VIII 1909 w Kielcach)
- (320) 19 VII 1702 - **bitwa pod Kliszowem**
- (110) 19 VII 1912 - ur. **Stefan Żechowski**, malarz z Książa Wielkiego; otrzymał nagrodę kieleckiego miesięcznika „Przemiany” za całokształt twórczości (zm. 28 X 1984)
- (230) 20 VII 1792 - ur. **Ignacy Pantaleon Prądyński** herbu Grzymała, generał dywizji Wojska Królestwa Polskiego, wódz naczelny powstania listopadowego, w latach 1833 – 1842 mieszkał w Przepiórowie (gm. Iwaniska) (zm. 4 VIII 1850)
- (215) 21 VII 1807 - ur. **Paweł Popiel**, ziemianin, polityk, publicysta i konserwator zabytków, właściciel Kurozwek po ślubie z Emilią z Sołtyków, która wniosła dobra w posagu (zm. 6 III 1892)
135. rocznica śmierci
- (20) 21 VII 2002 - zm. **Lidia Skowron–Wesołowska**, śpiewaczka operowa związana z Buskiem (ur. 31 V 1919)
- (100) 24 VII 1922 - ur. **Włodzimierz Sławosz Dębski**, kompozytor związany z Kielcami, ojciec Krzesimira Dębskiego (zm. 1998)

- (60) 24 VII 1962 – ur. we Włoszczowie **Mirosław Krzysztof Cisowski**, ksiądz katolicki, doktor teologii pastoralnej, autor wielu artykułów nt. katechezy i pedagogiki religijnej
- (25) 25 VII 1997 - utworzono rezerwat przyrody (leśny) „**Rosochacz**”, leżący na terenie gm. Brody (Hżeckie)
- (25) 25 VII 1997 - utworzono rezerwat przyrody nieożywionej pn. „**Gagaty Sołtykowskie**”, leżący na terenie gm. Stąporków
- (10) 25 VII 2012 - zm. **Zenon Henryk Guldón**, polski historyk, profesor nauk humanistycznych, Prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego w latach 1973-74, członek Rady Naukowej Towarzystwa Przyjaciół Górnictwa, Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach, wykładowca akademicki (ur. 24 XI 1936)
- (125) 26 VII 1897 - ur. **Bohdan Pniewski**, architekt, profesor Politechniki Warszawskiej; pod jego kierunkiem grupa studentów inwentaryzowała zabytki Kielecczyny autor koncepcji powiększenia katedry kieleckiej, był inicjatorem utworzenia szkoły kamieniarskiej w oparciu o tradycje regionu (zm. 5 IX 1965)
- (95) 27 VII 1927 - ur. w Kielcach **David Rubinowicz**, Żydowski chłopiec, autor pamiętników opisujących prześladowania Żydów podczas II wojny światowej (zamordowany 22 lub 23 IX 1942 r. w obozie w Treblince) **70. rocznica śmierci.**
- (90) 30 VII 1932 - ur. w Dołach Biskupich (pow. opatowski), związany z Kielcami **Bogusław Pasternak**, historyk, dziennikarz, poeta, publicysta, animator kultury (zm. 21 V 2019)
- (25) 31 VII 1997 - powołanie przez Kieleckie Towarzystwo Edukacji **Ekonomicznej Wyższej Szkoły Ekonomii i Administracji w Kielcach**, noszącej (od 6 X 2003 roku) imię prof. Edwarda Lipińskiego

SIERPIEŃ

- (85) VIII 1937 - **Tadeusz Jackowski** założył pismo regionalne – „Tygodnik Kielecki”
- (55) VIII 1967 - **Dymarki Świętokrzyskie** w Nowej Słupi
- (10) 1 VIII 2012 - zm. **Mieczysław Nowak**, poeta ludowy z Jasieńca (gm. Słupia) (ur. 7 VII 1924)
- (125) 5 VIII 1827 - ur. w Konstantynopolu **Marian Antoni Melchior Langiewicz**, pierwszy dyktator powstania styczniowego, od stycznia do marca 1863 roku wojskowy naczelnik województw sandomierskiego i krakowskiego (zm. 10 V 1887)
- (30) 6 VIII 1992 - zm. **Feliks Wyczyński** z Lubczy (gm. Wodzisław), muzyk, założyciel bardzo znanej w woj. kieleckim kapeli ludowej (ur. 25 V 1919)
- (60) 10 VIII 1962 – ur. we Włoszczowie **Marek Przeniośło**, profesor nauk humanistycznych, historyk, nauczyciel, nauczyciel akademicki, członek Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk fotografik, rysownik (zm. 21 III 2014)
- (235) 13 VIII 1787 - ur. w Krzcięcicach (gm. Sędziszów) **Ignacy Mieroszewski**, malarz, rzeźbiarz, żołnierz (zm. 11 XI 1854)
- (120) 13 VIII 1902 - ur. **Waldemar Babinicz**, prozaik, publicysta, działacz oświatowy, długoletni dyrektor Uniwersytetu Ludowego w Rożnicy (gm. Słupia) (zm. 21 IV 1969)

- (110) 15 VIII 1912 - ur. **Bohdan Beldowski**, działacz PTK i PTTK, jeden z inicjatorów powstania i organizatorów Towarzystwa Przyjaciół Górnictwa, Hutnictwa i Przemysłu Staropolskiego w Kielcach oraz „Dymarek Świętokrzyskich” (zm. 31 XII 1988 w Kielcach)
- (285) 16 VIII 1737 ur. w Końskich **Jacek Małachowski**, właśc. **Stefan Franciszek Jacek** (Hiacynt) h. Nałęcz, Kanclerz Wielki Koronny; pochowany jest na cmentarzu w Ćmielowie (zm. 2 IV 1821)
- (90) 16 VIII 1932 - ur. w Bodzentynie **Stanisław Dąbrowski**, znany politolog, historyk i działacz ruchu ludowego
- (95) 17 VIII 1927- zm. W Kielcach **Ignacy Manteuffel** (Manteuffel-Szoega), prawnik, wojewoda kielecki (ur. 3 IX 1875)
- (90) 17 VIII 1932 - ur. w Suchedniowie **Stanisław Pająk**, powieściopisarz, nowelista, dziennikarz,
- (90) 20 VIII 1932 - ur. w Aleksandrowie (pow. jędrzejowski) **Wanda Śliwińska**, nauczycielka, poetka
- (170) 21 VIII 1852 - zm. w czasie epidemii cholery **Adrian Krzyżanowski** h. Dębno, pseud. Anonym, matematyk, pisarz historyczny, nauczyciel matematyki w Szkole Wojewódzkiej w Kielcach, autor rozprawy napisanej na popis roczny pt. „Z czyjej bardziej winy, czy królów czy narodu Polska upadła”, wydanej w 1821 roku przez kielecką oficynę Jana Nepomucena Wodiczki (ur. 7 IX 1788)
- (60) 21 VIII 1962 - zm. **Felicjan Sławoj-Składkowski**, doktor medycyny generał dywizji, minister spraw wewnętrznych, premier rządu RP; absolwent kieleckiego gimnazjum (obecnie I LO im. Stefana Żeromskiego) (ur. 9 VI 1885)
- (145) 22 VIII 1877 - ur. **Szymon Starkiewicz**, lekarz, założyciel Dziecięcego Szpitala Kompleksowej Rehabilitacji „Górka” w Busku Zdroju; pochowany na cmentarzu parafialnym w Busku Zdroju (zm. 1 I 1962)
- 60. rocznica śmierci**
- (110) 22 VIII 1912 - ukazał się pierwszy numer „**Gazety Tygodniowej Poświęconej Ziemi Sandomierskiej - Sandomierzanin**”, której wydawcą i właścicielem był Walerian Rogoyski, adwokat sandomierski
- (235) 23 VIII 1787 - konsekracja **kościół pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Chmielniku**; konsekracji dokonał biskup sufragan sandomierski Wojciech Boxa Radoszewski
- (75) 24 VIII 1947 - otwarto **Muzeum Świętokrzyskie w Kielcach**, którego pierwszym dyrektorem po wojnie został Juliusz Nowak-Dłużewski
- (130) 25 VIII 1892 - ur. **Władysław Koterski** (syn Zygmunta), urzędnik, Żołnierz POW i WP, regionalista, działacz PTK i PTTK (zm. 20 VII 1973 w Kielcach)
- (70) 26 VIII 1952 - ur. w Skarżysku-Kamiennej **Marek Biskupski**, lekkoatleta Budowlanych Kielce /1966-1969/ i AZS Warszawa /1969-1971/, specjalizujący się w trójskoku (zm. 13 VI 1996)
- (80) 27 VIII 1942 - zm. **Wojciech Skuza**, poeta, prozaik, publicysta, współredaktor czasopism o tematyce ludowej (ur. 6 IV 1908 w Łubnicach k. Staszowa)
- (180) 30 VIII 1842? - ur. w Kielcach (lub w 1843 w Pińczowie) **Stefan Odrowąż Krzyszkowski**, dyrygent, kompozytor (zm. 17 XII 1896)
- (110) 31 VIII 1912 - ur. **Jan Piwnik** ps. „Ponury”, urodzony we wsi Janowice k. Ostrowca Świętokrzyskiego, oficer rezerwy Wojska Polskiego, funkcjonariusz Policji Państwowej,

legendarny dowódca oddziału partyzantów Armii Krajowej w Górach Świętokrzyskich, patron jednej z ulic w Kielcach i świętokrzyskiej Policji (zm. 16 VI 1944)

WRZESIEŃ

- (160) IX 1862 - ur. **Kajetan Szymkiewicz**, ksiądz, działacz społeczny; napisał i własnym nakładem wydał w 1898 r. popularną publikację traktującą o życiu, działalności i historii kultu Wincentego Kadłubka oraz o dziejach opactwa jędrzejowskiego (zm. V 1946)
- (10) 1 IX 2012 - zm. **Tomasz Wągrowski**, krajoznawca, zastępca dyrektora kieleckiego Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, autor książek związanych z regionem świętokrzyskim (ur. 1950)
- (415) 2 IX 1607 - konsekracja **kaplicy św. Anny**, wzniesionej na Górze Klasztornej k. Pińczowa w 1600 roku, ufundowanej przez ordynata pińczowskiego Zygmunta Gonzagę Myszkowskiego
- (110) 4 IX 1912 - ur. w Tarczku k. Bodzentyna **Michał Basa**, poeta ludowy, prozaik; w jego twórczości znaleźć można wątki regionalne (zm. 12 X 1974)
- (70) 4 IX 1952 - ur. w Kobylanach k. Opatowa **Jan Adam Borzęcki**, poeta, prozaik, krytyk literacki, dziennikarz
- (185) 5 lub 6 IX 1837 - zm. w Busku **Tomasz Święcki**, prawnik, historyk, autor książki Opis starożytnej Polski, dzięki której uznano go za jednego z wybitniejszych badaczy polskiej przeszłości (ur. 18 XII 1774)
- (85) 6 IX 1927 - ur. **Zdzisław Czarny**, profesor nadzwyczajny nauk chemicznych, prodziekan Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego WSP w Kielcach, w l. 1984-1987 roku rektor WSP, autor wielu publikacji naukowych, prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego w l. 1977-1986 (zm. 27 XI 1991)
- (80) 7 IX 1942 – ur. w Łżykowicach (pow. włoszczowski) **Stanisław Skóra**, długoletni prezes Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej we Włoszczowie
- (10) 7 IX 2012 - zm. **Leszek Melchior Drogosz**, polski bokser, trzykrotny mistrz Europy, brązowy medalista olimpijski, wielokrotny medalista mistrzostw Polski (ur. 6 I 1933) w Kielcach
- (215) 8 IX 1807 - poświęcenie i wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę piekoszowskiego **Sanktuarium Cudownego Obrazu Matki Bożej z Dzieciątkiem**
- (295) 9 IX 1727 - **Seminarium Duchowne w Kielcach** rozpoczęło działalność dydaktyczną
- (90) 9 IX 1932 - ur. **Edward Skotnicki**, kapłan diecezji kieleckiej, społecznik założyciel Domu Świętego Brata Alberta w Kielcach, prezes Klubu Inteligencji Katolickiej w Kielcach, uhonorowany nagrodą Miasta Kielce 1995 (zm. 20 IV 2012)
- (465) 10 IX 1557 - ur. **Piotr Myszkowski**, margrabia na Mirowie, od 1588 r. starosta chęciński, współtwórca ordynacji pińczowskiej w 1601 r. (zm. 1601)
- (130) 10 IX 1892 - ur. **Zundel Kahan** (Zyndel), związany ze Skarżyskiem lekarz, społecznik (zm. 11 IV 1952 w Skarżysku Kamiennej)
- (260) 11 IX 1762 - zm. **Andrzej Radwański**, malarz, autor fresków n.in. w kościele Cystersów w Jędrzejowie (ur. 20 listopada 1711 w Białej - dawne Kieleckie)

- (115) 12 IX 1907 - ur. Gustaw Gwidon Marro, kierownik Zakładu Badawczo Doświadczalnego Huty „Ludwików” w Kielcach, Żołnierz ZWZ-AK, prowadził akcje sabotażowe na terenie Huty, w l. 1947-1955 projektował i nadzorował elektryfikację wsi w pow. jędrzejowskim, wykładał fizykę, m.in. w Liceum im. H. Sawickiej, członek PTTK; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 12 XI 1982)

40. rocznica śmierci.

- (110) 13 IX 1912 - ur. **Marian Łuczyk**, ksiądz, społecznik, dyrektor kieleckiego „Caritasu”, proboszcz sędziszowskiej parafii (zm. 15 XII 1955)
- (215) 13 IX 1807 - ur. **Antoni Andrzejowski**, pierwszy maturzysta polski, w 1833 roku objął służbę lekarza górniczego w Miedzianej Górze, gdzie zorganizował szpital, lekarz powiatu kieleckiego od 1844 roku, a od 1867 r. inspektor lekarski guberni kieleckiej i lekarz miasta Kielce, przyjaciel Andrzeja Towiańskiego, którego idee przeniósł na grunt kielecki; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 9 VIII 1883)
- (120) 14 IX 1902 - ur. **Stanisław Suchorowski**, miłośnik folkloru, nauczyciel, zbieracz pieśni ludowych oraz kompozytor, badał obrzędy oraz sztukę ludową województwa świętokrzyskiego (zm. 15 IX 1944)
- (295) 15 IX 1727 - ur. **Franciszek Erazm Preiss**, autor dzieł teologicznych, w latach 1752-54 wikary kolegiaty sandomierskiej, od 1754 r. wykładał w kieleckim Seminarium Duchownym, kanonik kielecki, proboszcz w Zagnańsku; własnym kosztem dokonał remontu kościoła św. Leonarda w Kielcach; autor Examentinum ordinandorum – popularnego podręcznika teologii moralnej (zm. 16 IV 1805 w Zagnańsku, gdzie jest pochowany)
- (105) 15 IX 1917 - otwarto w Opatowie **koedukacyjne Gimnazjum Realne im. Bartosza Głowackiego**
- (110) 17 IX 1912 - ur. w Starachowicach **Władysław Wagner**, polski żeglarz, pierwszy Polak, który opłynął kulę ziemską na jachcie żaglowym, pisarz, publicysta (zm. 15 IX 1992)

35. rocznica śmierci

- (70) 19 IX 1952 - zm. **Adam Jerzy Póltawski**, drukarz, grafik książkowy, twórca polskiej czcionki, pedagog, w l. 1945-1949 kierownik techniczny i graficzny drukarni „Jedność” w Kielcach (ur. 15 V 1881)
- (120) 20 IX 1902 - ur. w Mikułowicach (gm. Wojciechowice) **Franciszek Kamiński**, generał, komendant Batalionów Chłopskich i dowódca AK (zm. 24 II 2000)
- (400) 21 IX 1622 - ur. **Stanisław Solski**, polski matematyk, architekt i jezuita, związany z Sandomierzem, Kielcami i Bodzentynem (zm. 9 VIII 1701)
- (115) 21 IX 1907 - ur. w Dąbrowie k. Kielc **Łukasz Kumor**, nauczyciel organizator tajnego nauczania, działacz PTTK; pochowany na Cmentarzu Partyzanckim w Kielcach (zm. 11 X 1968)
- (35) 22 IX 1987 - utworzenie **Domu Pomocy Społecznej we Włoszczowie**
- (90) 24 IX 1932 - ur. w Kielcach **Jadwiga Maurer**, z d. Graubard, polska pisarka emigracyjna żydowskiego pochodzenia, tworząca w języku polskim (zm. 16 X 2012)
- #### **10. rocznica śmierci.**
- (10) 24 IX 2012 - zm. **Adam Dzik**, zasłużony trener lekkoatletów Juventy-Kobex Starachowice (ur. 10 I 1956 w Starachowicach)
- (65) 25 IX 1957 - ur. w Jędrzejowie **Paweł Świerkowski**, zasłużony działacz sportowy, filantrop (zm. 28 XII 2013)

(60) 25 IX 1962 - podczas prac archeologicznych odnaleziono w Sandomierzu najstarsze w kraju **szachy**, od miejsca odkrycia nazwane „sandomierskimi”

(125) 26 XI 1897 - ur. pochodzący z Kielc **Wacław nowski**, wybitny inżynier konstruktor, autor projektów najokazalszych gmachów przedwojennej Warszawy, Poznania i Krynicy, ekspert przy budowie trasy W-Z (zm. 18 II 1957)

65. rocznica śmierci.

(95) 27 IX 1927 - Reaktywowanie **Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów**, założonego w 1895 roku reaktywowanie Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów, założonego w 1895 r.

(145) 28 IX 1877 - ur. **Wacław Jaskłowski**, prawnik i historyk, autor m.in. monografii kilku wsi powiatu jędrzejowskiego (zm. w Mnichowie 6 VI 1937)

(125) 29 IX 1897 - ur. we wsi Zdanowice koło Nagłowic **Franciszek Matera**, poeta ludowy (zm. 12 X 1966)

(80) 30 IX 1942 - ur. Wysokach Małych (gm. Bogoria) **Władysław Sadłocha**, malarz, rzeźbiarz

PAŹDZIERNIK

(80) 1 X 1942 - zm. **Antoni Rewera**, polski duchowny katolicki, prałat, błogosławiony Kościoła katolickiego, męczennik (ur. 6 I 1869 we wsi Samborzec)

(140) 2 X 1882 -ur. **Leon Solski**, major WP, kompozytor, założyciel (w 1933 roku) filharmonii w Kielcach; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (zm. 11 VII 1966)

(70) 2 X 1952 - pierwsza audycja rozgłośni regionalnej **Polskiego Radia w Kielcach**

(10) 3 X 2012 - zm. **Krzysztof Stanisław Urbański**, polski historyk, muzealnik, profesor nauk humanistycznych, wykładowca akademicki, dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach (1989–1990 i 2002–2008) (ur. 1 XI 1940)

(105) 3 X 1917 - zm. **Juliusz Tarnowski**, hrabia, ziemianin, znany działacz społeczny, założyciel Towarzystwa Ochotniczej Straży Ogniowej i Polskiej macierzy Szkolnej w Końskich (ur. 4 IV 1864)

(140) 4 (16) X 1882 - ur. **Andrzej Waleron**, polski polityk ruchu ludowego, dziennikarz, poseł na Sejm, związany z ziemią jędrzejowską (zm. 2 II 1969)

(100) 5 X 1922 - ukazał się pierwszy numer „**Słowa Kieleckiego**”, pisma Narodowej Demokracji

(70) 8 X 1952 - ur. w Mniowie **Pelagia Borowska**, pisarka

(95) 9 X 1927 - ur. w Pińczowie **Wiesław Wacław Wodecki**, polski pisarz, dziennikarz (używał pseudonimów: W. Kos, Rafał Jeż, Paweł Ponar, wuwu), scenarzysta i reżyser (zm. 31 XII 2010)

(80) 9 X 1942 - ur. **Henryk Kawiorski**, polski powieściopisarz, nowelista, redaktor naczelny rocznika ziemi pińczowskiej "7 Źródła", były dziennikarz kieleckiej popularnej gazety "Słowo Ludu"

(25) 9 X 1997 - zm. **Józef Kurek** ps. „Halny”, związany z Jędrzejowem oficer Wojska Polskiego, uczestnik kampanii wrześniowej, żołnierz Armii Krajowej, po zakończeniu wojny nauczyciel wychowania fizycznego, instruktor narciarski, kawaler Orderu Virtuti Militari (ur. 30 listopada 1913)

- (25) 10 X 1997 - zm. **Zbigniew Nosal**, długoletni redaktor „Słowa Ludu” i miesięcznika „Przemiany”, poeta, autor wielu reportaży o tematyce regionalnej (ur. 29 VII 1933)
- (125) 16 X 1897 – zm. Jan **Antoni Andrzejowski**, syn Antoniego, zwolennik idei Towiańskiego, objął po ojcu funkcję lekarza powiatu kieleckiego; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. 1839)
- (80) 16 X 1942 - zamordowany w Oświęcimiu **Jan Cudek**, dowódca II dywizjonu pułku artylerii lekkiej Legionów w Kielcach, dwukrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych; prezes Podokręgu Piłki Nożnej w Kielcach (1938-39), organizator ostatniego przed wybuchem II wojny światowej meczu piłkarskiej reprezentacji Kielc z Gedanią Gdańsk (ur. 19 IX 1890)
- (80) 19 X 1942 - zm. **Jarosław Marian Wojciechowski**, architekt; zrealizował wiele projektów na terenie regionu świętokrzyskiego (ur. 30 VII 1874)
- (40) 19 X 1982 - włączenie **stacji satelitarnej w Psarach** (gm. Bodzentyn) do systemu ogólnoswiatowej łączności satelitarnej „Intelsat”
- (120) 22 X 1902 - utworzenie **Ochotniczej Straży Pożarnej w Staszowie**
- (110) 24 X 1912 - utworzono w **Kielcach pierwszy zastęp skautów**, który przyjął nazwę „**Psy**”
- (70) 26 X 1952 - zm. w Kielcach **Kazimierz Moryciński**, adwokat, literat (ur. 1878)
- (135) 28 X 1887 - ur. **Józef Zdanowski**, profesor Seminarium w Kielcach, historyk Kościoła; publikował prace poświęcone historii Kościoła na Kielecczyźnie (zm. 11 III 1977)
35. rocznica śmierci.
- (110) 29 X 1912 - ur. **Władysław Chachaj**, w czasie okupacji niemieckiej oficer wywiadu AK, od 1943 r. lekarz w Zgrupowaniu Partyzanckim „Ponury”, porucznika Jana Piwnika, odznaczony Orderem Virtuti Militari (zm. 1 XI 1980)
- (170) 30 X 1852 - zm. **Kajetan Kwiatkowski**, herbu „Jastrzębiec”, bibliofil, historyk, poeta, publicysta, tłumacz, kolekcjoner, dyrektor gimnazjum w Kielcach w l. 1833-35 (ur. ok. 1769)
- (85) 30 X 1957 – ur. w Tarnawej Górze (pow. włoszczowski) **Czesław Malinowski**, nauczyciel, społecznik, działacz kulturalno-oświatowy, prezes Zarządu Włoszczowskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury w l. 1987-1995

LISTOPAD

- (25) 1 XI 1997 - zm. **Tadeusz Maj**, malarz, rysownik, scenograf (ur. 2 I 1946 w Ostrowcu Świętokrzyskim)
- (20) 2 XI 2002 - zm. **Andrzej Bolewski**, geolog, doktor nauk technicznych (ur. 17 VII 1906 w Małogoszczu)
- (135) 3 XI 1887 - ur. w Sędziszowie **Bolesław Szczepkowski**, dziennikarz, publicysta, prozaik (zm. 17 X 1960)
- (95) 5 XI 1927 - ur. w Klimontowie **Józef Antoni Biela**, ksiądz, poeta (zm. 4 I 2007)
15. rocznica śmierci
- (180) 7 XI 1842 - ur. **Wincenty Smoczyński**, ksiądz, sybirak, pisarz związany z Kielcami (zm. 10 VIII 1903)

- (155) 8/9 XI 1867 - zm. **Jan Chrzyciel Mieroszewski**, dyrektor policji i senator Wolnego Miasta Krakowa, dyrektor teatru, poeta, kolekcjoner (ur. 24 VI 1789) w Krzcięcicach (gm. Sędziszów)
- (50) 3 XI 1972 - zm. **Kazimierz Bogdan Konarski**, historyk, autor książek i słuchowisk radiowych dla dzieci i młodzieży (ur. 27 V 1886 w Jeleniowie k. Nowej Słupi)
- (25) 3 XI 1997 - powstała **Staszowska Izba Gospodarcza**
- (585) 10 XI 1437 - zm. **Stanisław Ciołek** h. Ciołek, pochodzący z okolic Sandomierza podkanclerzy koronny, biskup poznański, poeta dworski (ur. ok. 1382)
640. rocznica urodzin
- (105) 10 XI 1917 - zm. **Jan Żakowski**, właściciel apteki, pierwszy prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Ostrowcu Świętokrzyskim; pochowany na cmentarzu w Ostrowcu (ur. 1861 w Gręboszach, gm. Radoszyce)
- (200) 12 XI 1822 - ur. we wsi Chechły w Sandomierskiem **Felicja Krzywicka**, nauczycielka, działaczka oświatowa, tłumaczka książek dla dzieci i młodzieży (zm. 12 XI 1896)
- (555) 13 XI 1467 - **przywilej lokacyjny dla Kunowa**, wystawiony przez króla Kazimierza Jagiellończyka
- (100) 14 XI 1922 - zm. **Erazm Majewski**, przemysłowiec i archeolog, z regionem wiązany przez badania archeologiczne, które prowadził głównie w pow. stopnickim; najpoważniejszą choć niedokończoną jego pracą z archeologii jest Powiat stopnicki pod względem przedhistorycznym (ur. 2 VI 1858)
- (100) 14 XI 1922 - zm. **Erazm Majewski**, przemysłowiec i archeolog, z regionem wiązany przez badania archeologiczne, które prowadził głównie w pow. stopnickim; najpoważniejszą choć niedokończoną jego pracą z archeologii jest powiat stopnicki pod względem przedhistorycznym (ur. 2 VI 1858)
- (70) 16 XI 1952 - ur. w Kielcach **Edmund Kryspin Muczko**, architekt wnętrz, artysta plastyk
- (90) 18 XI 1932 - ur. w Starachowicach **Daniel Bargiełowski**, polski aktor i reżyser, pisarz (zm. 23 VII 2016)
- (35) 18 XI 1987 - zm. **Antoni Sikorski**, dowódca grupy „Sandomierz” (od 6 września 1939 roku) (ur. 13 VI 1893)
- (100) 20 XI 1922 - ur. w Słupi Jędrzejowskiej **Władysław Byszewski**, znakomity jeździec, specjalista hodowli koni, sędzia międzynarodowy
- (370) 21 XI 1652 - zm. **Jan Brożek**, matematyk, astronom, profesor i rektor Akademii Krakowskiej; jego imię od 14 X 1989 roku nosi Szkoła Podstawowa w Kurzelowie (ur. 1 XI 1585 r. w Kurzelowie)
- (35) 21 XI 1987 - zm. **Eugenia Józefa, ze Szkwarkowskich Prauss** pseud. „Squaw”, nauczycielka, instruktorka zuchowa i działaczka harcerskiej konspiracji z Kielc; pochowana na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. 14 X 1905)
- (300) 23 XI 1722 - zm. **Bernard Bogdanowicz**, cysters jędrzejowski, apologetyk (ur. ok. 1640)
- (175) 23 XI 1847 - zm. **Jan Nepomucen Rostworowski**, pisarz, poseł na sejm 1830-1831, muzyk (ur. 4 V 1799 we Włoszczowie)
- (120) 24 XI 1902 - ur. **Leon Płoszay**, malarz, grafik, pedagog wiązany z Małogoszczem (zm. 27 XII 1993)

- (115) 25 XI 1907- ur. **Jerzy Sulimierski**, pseud. literacki Jerzy Jerzmanowski, Jerzy Kossowski, Klemens Bechicki, prawnik, publicysta, badacz i popularyzator dziejów Kielc, autor wspomnień W starych Kielcach (zm. 6 V 1986)
- (175) 25 XI 1847 - ur. ksiądz **Grzegorz Augustynik**, popularyzator teologii, proboszcz i dziekan we Włoszczowie w l. 1883-1897 (zm. 10 XI 1929)
- (125) 26 XI 1897 - ur. **Wacław Żenczykowski**, pochodzący z Kielc wybitny inżynier konstruktor, autor projektów najokazalszych gmachów przedwojennej Warszawy, Poznania i Krynicy, ekspert przy budowie trasy W-Z (zm. 18 II 1957) **60. rocznica śmierci**
- (120) 27 XI 1902 - ur. związana ze Skarżyskiem-Kamienną **Jadwiga Schuberth**, pianistka, śpiewaczka, działaczka społeczna (zm. 27 I 1973 w Skarżysku-Kamiennej)
- (95) 27 XI 1927 - ur. w Drugni (pow. kielecki) **Jerzy Roman Ćmak**, nauczyciel akademicki, inżynier leśnik

GRUDZIEŃ

- (135) 4 XII 1887 - ur. się w Rudzie Malenieckiej **Barbara Stefania Kossuth**, poetka, tłumaczka, publicystka, nauczycielka kieleckich szkół średnich, działaczka Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Kielcach (zm. 24 X 1974)
- (95) 4 XII 1927 - zm. Helena **Janina Rogozińska** z Boguskich (Hajota) powieściopisarka, poetka i tłumaczka (ur. w Sandomierzu 16 V 1862 r.) **155. rocznica urodzin**
- (155) 6 XII 1867 - ur. **Stanisław Zaleski**, związany ze Skarżyskiem społecznik, podróżnik, geolog - amator (zm. 24 X 1933)
- (65) 6 XII 1957 - ur. **Urszula Marta Oettingen**, polska historyk, doktor habilitowany nauk humanistycznych, prof. Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
- (80) 7 XII 1942 - zm. **Władysław Kurek**, związany z Ożarowem nauczyciel, działacz społeczny, oficer RP (ur. 12 III 1901)
- (70) 8 XII 1952 - ur. w Boczkowicach (pow. włoszczowski) **Andrzej Ślęzak**, fizyk o zainteresowaniach biomedycznych, doktor nauk przyrodniczych w zakresie biologii medycznej i biofizyki, profesor nauk fizycznych
- (110) 9 XII 1912 - ur. związany z Sędziszowem **Stefan Rajski** „Zryw”, dowódca oddziału AK „Spaleni” (zm. 8 VII 1944)
- (100) 11 XII 1922 - zm. w Jędrzejowie **Romuald Paweł Kowalczewski**, malarz i nauczyciel rysunku (ur. w Jędrzejowie w 1879)
- (210) 12 XII 1812 - zm. **Stanisław Trembecki** h. Prus, polski poeta okresu oświecenia, w obrębie klasycyzmu jako prądu literackiego, sekretarz królewski, dramatopisarz, tłumacz i historyk (ur. prawdopodobnie 8 V 1739 roku w Jastrzębnikach k. Pińczowa)
- (170) 15 XII 1852 - ur. w Wygnanowie (gm. Małogoszcz) **Józef Dunin** (Szpott), adwokat i działacz społeczny, prawnik, założyciel w 1898 roku i wieloletni prezes Towarzystwa Kredytowego m. Kielc, w r. 1906 stworzył koło Macierzy Szkolnej; dla uczczenia jego zasług koledzy utworzyli fundusz stypendialny jego imienia dla uczącej się młodzieży, dzieci adwokatów kieleckich (zm. 28 VII 1932)

95. rocznica śmierci

- (45) 17 XII 1977 - zm. **Tadeusz Konrad Przytkowski**, historyk sztuki, gnomonik, bibliofil, kolekcjoner, fotografik, współorganizator Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie (ur. 12 VII 1905)
- (135) 18 XII 1887 -zm. **Bolesław Sienicki**, redaktor i wydawca „Gazety Kieleckiej” w l. 1874-1887 (ur. 23 III 1815)
- (70) 18 XII 1952 - ur. w Starachowicach **Krystyna Janda**, polska aktorka filmowa i teatralna, reżyserka, prozaiczka i felietonistka, piosenkarka
- (35) 18 XII 1987 - **Ożarów odzyskał prawa miejskie** utracone w 1869 roku
- (135) 19 XII 1887 - ur. w Kielcach **Kazimierz Tymieniecki**, historyk, autor wielu prac naukowych; założył (1925) i współredagował aż do śmierci „Roczniki Historyczne” (zm. 1968)
- (120) 21 XII 1902 - ur. **Sylwester Kowalczewski**, nauczyciel, wybitny krajoznawca, działacz ZHP, PTK i PTTK, współzałożyciel Muzeum Świętokrzyskiego, autor prac popularyzatorskich o regionie i przewodników turystycznych; jego imię otrzymał w 1983 roku szlak turystyczny czerwony (z Kielc do Chęciny), rezerwat skalno-florystyczny na Górze Zelejowej i jedna z ulic na kieleckim osiedlu Ślichowice; pochowany jest na Cmentarzu Starym w Kielcach (zm. 4 V 1975)
- 75) 21 XII 1947 - symboliczne otwarcie **bibliotek gminnych w Nagłowicach** z udziałem Ministra Kultury i Sztuki Stefana Dybowskiego
- (65) 21 XII 1957 - Wpisanie **Kieleckiego Towarzystwa Naukowego** do rejestru stowarzyszeń i związków (wniosek złożyli w 1953 roku Edmund Massalski i Andrzej Perl)
- (55) 21 XII 1967 - zm. **Józef Kłodawski**, działacz harcerski i społeczny, regionalista członek-założyciel Kieleckiego Towarzystwa Naukowego i Koła Miłośników Kielc, przewodnik świętokrzyski, jeden z inicjatorów i wykonawców krzyża powstańczego na Brusznii; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 2 I 1898)
- (190) 22 XII 1832 - ur. **Jadwiga Prendowska**, uczestniczka powstania styczniowego na Kielecczyźnie, kurierka Mariana Langiewicza, autorka książki *Moje wspomnienia* (zm. 16 III 1915)
- (10) 22 XII 2012 - zm. **Józef Jerzy Gierczak**, architekt, nauczyciel akademicki, (ur. 30 VII 1929 w Jędrzejowie)
- (235) 26 XII 1787 - ur. w Nawarżycach (gm. **Wodzisław**), **Tomasz Polakiewicz**, oficer armii Księstwa Warszawskiego, litograf (zm. 9 IX 1839)
- (155) 26 XII 1867 - ur. **Józef Śliwicki**, polski aktor, reżyser (zm. 7 X 1944 w Jędrzejowie)
- (100) 28 XII 1922 - zm. **Piotr Arkadiusz Płoski**, sędzia Sądu Okręgowego w Kielcach, od 1874 roku (przez 7 miesięcy) był redaktorem i wydawcą „Gazety Kieleckiej”, w l. 1909-10 wraz z Bolesławem Kołtońskim wydawał „Głos Kielecki”, A. Dygasiński umieścił jego postać w swej noweli *Gwałt na Turka w Kielcach uczyniony i Bóg wie co za przygody pocziwych rycerskich ludzi*; pochowany na Cmentarzu Starym w Kielcach (ur. 5 XII 1845)
- (140) 29 XII 1882 - ur. w Końskich bł. **Kazimierz Tomasz Sykułski**, ksiądz, parlamentarzysta, społecznik, organizator skarżyskich szkół (zm. 11 XII 1941)
- (90) 29 XII 1932 - zm. **Irena Kosmowska** (matka), publicystka, działaczka społeczno-oświatowa (ur. 17 X 1856 w Rembieszycach koło Małogoszcza)

- (145) 30 XII 1877 - zm. **Kajetan Hołdakowski (Chołdakowski)**, przedsiębiorca budowlany pochodzący z Pińczowa; w l. 1838-1842 budował szpital św. Aleksandra, kościół ewangelicki i hotel „Europejski” w Kielcach; pochowany na kieleckim Cmentarzu Starym (ur. ok. 1803)
- (145) 30 XII 1877 - - zm. **Aleksander Wielopolski**, margrabia Gonzaga Myszkowski, działacz polityczny i reformator szkolnictwa, twórca znanej biblioteki magnackiej w Chrobrzu, XIII ordynat pińczowski (ur. 13 III 1803 w Sędziejowicach)
- (35) 30 XII 1987 - zm. **Wiesław Kolankowski**, muzyk, zasłużony dyrektor Filharmonii Krakowskiej, wychowanek gimnazjum pińczowskiego (ur. 1929)

INNE ROCZNICE REGIONALNE

- (780) 1242 - **Zawichost** otrzymał prawa miejskie
- (735) 1287 - nadanie przez księcia Leszka Czarnego **praw miejskich dla Buska Zdroju**
- (680) 1342 - **Skalbmierz** uzyskał prawa miejskie
- (460) 1562 - ur. **Zygmunt Myszkowski** (Gonzaga-Myszkowski margrabia na Mirowie), marszałek wielki koronny, pierwszy ordynat pińczowski (zm. 15 VII 1615)
- (455) 1566 lub 1567 - zm. **Mikołaj Oleśnicki** herbu Dębno, właściciel Pińczowa, protektor
- (455) ok. 1567 - zm. **Zofia Oleśnicka**, przez długi czas uważana za pierwszą polską poetkę, córka starosty chełmińskiego, Hieronima Szafrąca i jego drugiej żony Zofii Zborowskiej, żona Mikołaja Oleśnickiego (herbu Dębno), będącego od 1546 roku właścicielem dóbr pińczowskich
- (455) ok. 1567 - zm. **Grzegorz Orszak** (Orsacius), organizator szkolnictwa różnowierczego w Małopolsce, rektor gimnazjum w Pińczowie, pisarz religijny (ur. ok. 1520)
- (425) 1597 - rozpoczęcie budowy **Ostrowca Świętokrzyskiego**
- (405) ok. 1617 - ur. Szkot **Jan Jerzy Jonston**, bibliotekarz i kronikarz benedyktyńskiego opactwa na Świętym Krzyżu (zm. 27 XII 1708 podczas epidemii)
- (365) 1657 - zm. **Marcin Ruar**, Niemiec z pochodzenia, rektor Akademii Rakowskiej, pisarz, działacz ariański (ur. 1589)
- (300) ok. 1722 - ur. **Antoni Brygierski**, ksiądz, malarz kielecki, autor m.in. panoramy Kielc (zm. 14. IX 1791)
- (285) 1737 - zm. w Sandomierzu **Karol de Prevot**, Włoch pochodzenia francuskiego, malarz
- (235) 1787 - ur. w majątku rodzinnym Chełmce k. Kielc **Wincenty Dobiecki**, ziemianin herbu „Osoria”, generał i pamiętnikarz (zm. 1875)
- (220) 1802 - ur. **Antoni Bogdański**, inżynier, architekt związany z Kielcami (zm. 1872)

165. rocznica śmierci

- (220) 1802 - zm. **Maciej Sołtyk** herbu Sołtyk, wojewoda sandomierski (ur. 1718)
- (215) 1807 - ur. w Wąchocku **Jan Nepomucen Jaśkowski**, poeta (zm. 1882)

145. rocznica śmierci

- (210) 1812 lub 1814 - ur. w Wiśniowej (gm. Staszów) **Henryk Eustachy Szopowicz**, pseud. Lirnik z Wołoczysk, lekarz, pianista, kompozytor (zm. 1883)
- (201) 1812 - zm. **Marcelin Wincenty Reklewski** h. Gozdawa, krypt. W. R., poeta, podpułkownik wojsk Księstwa Warszawskiego (ur. 1786 w okolicach Opatowa)
- (195) 1827 - ur. **Leon Gautier**, urzędnik, naczelnik pow. kieleckiego, wydawca; od 1 X 1870 wspólnie z wydawcą i księgarzem M. Goldhaarem wydawał Gazetę Kielecką, był inicjatorem i pierwszym redaktorem tego wydawnictwa (zm. 11 VII 1873)
- (195) 1827 - ur. **Alfons Welke**, architekt, przedsiębiorca, budowniczy pow. stopnickiego, architekt-inżynier pow. kieleckiego, budowniczy m. Kielce (zm. 1911)
- (185) 1837 - utworzenie we **Włoszczowie szkoły elementarnej**
- (185) 1837 - wpisanie do rejestru polskich **uzdrowisk Solca-Zdroju**
- (180) ok. 1842 - zm. **Kazimierz Mieroszewski**, dyrektor górnictwa Wolnego Miasta Krakowa (ur. w Krzęcicach w 1768)
- (170) 1852 - zm. **Józef Suchecki**, budowniczy pow. sandomierskiego (ur. 1795)
- (170) 1852 - ur. **Józef Krystyn Wigura**, lekarz, działacz społeczny związany z Kielcami i Suchedniowem (**zm. 1909**)
- (165) 1857 - ur. **Mieczysław Bierzyński** (pseud. Mieczysław Czerneda), adwokat, dziennikarz, literat, nowelista (zm. 9 lub 10 XII 1889 w Kielcach)
- (165) 1857 - ur. w Pińczowie **Jan Finkelhaus** (Jean Finot), literat i publicysta (zm. 1913?)
- (165) 1857 - ur. **Władysław Jan Pietrzykowski**, w latach I wojny światowej był architektem miejskim w Kielcach, wykonał i zrealizował wiele projektów na terenie regionu (zm. 1929)
- (165) 1857 - ur. **Stefan Szyller**, architekt, autor wielu projektów w regionie świętokrzyskim (zm. 1933)
- (160) 1862 - ur. **Mieczysław Jaroński**, skrzypek związany z Kielcami (zm. 1922)
100. rocznica śmierci
- (160) 1862 - zm. **Wincenty Wrześniowski**, nauczyciel, autor ponad 100 publikacji, w tym kilku podręczników (ur. 1800 w Koprzywnicy k. Sandomierza)
- (155) 1867 - ur. **Ferdynand Rawicz-Staszewski**, artysta rzeźbiarz związany z Pińczowem (zm. 9 IX 1923)
- (145) 1877 - ur. **Marta Hubicka**, związana z Kielcami nauczycielka, działaczka krajoznawcza, autorka książek o tematyce regionalnej (zm. 1936)
- (140) 1882 - ur. **Stanisław Starke**, przemysłowiec, społecznik, Honorowy Prezes Towarzystwa Cyklistów, entuzjasta i sponsor kolarstwa w Kielcach, pochowany na cmentarzu w Białogonie (zm. 1952)
75. rocznica śmierci.
- (135) 1887 - zm. **Józef Mikołaj Wiślicki**, publicysta, powieściopisarz i krytyk muzyczny związany z Kielcami; zostawił w rękopisie Moje pamiętniki całego życia (przechowywane w zbiorach Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy), których fragment dotyczący Kielc w l. 20. XIX w. został opublikowany w zbiorze Kielce w pamiętnikach i wspomnieniach z XIX w (ur. 6 XII 1804)

- (120) 1902 - ur. **Aleksander Znojek**, ur. w Chęcinach, współzałożyciel i prezes PSS „Społem” w Pińczowie (zm. 4 VI 1974)
- (115) 1907 - powołano w Kielcach **Towarzystwo Muzyczno-Dramatyczne**
- (115) 1907 - ur. **Zofia Puszczyńska**, malarka wychowana w Kielcach (zm. 1985)
- (115) 1907 - ur. **Jerzy Żukowski**, architekt, autor pomiarów dzwonnicy katedry, pałacu biskupiego, kamienicy Sołtyków oraz przebudowy wieży kościoła św. Wojciecha w Kielcach, główny architekt woj. kieleckiego w l. 1954-1959; zaprojektował m.in. schronisko turystyczne w Górach Świętokrzyskich na Św. Katarzynie oraz Dom Handlowy „Tęcza” w Kielcach
- (105) 1917 - usypanie **Kopca Kościuszki w Połańcu**, w miejscu obozowania wojsk powstańczych
- (105) 1917 - ur. w Janikowie gm. Ożarów **Józef Rolecki**, rolnik, kamieniarz, rzeźbiarz (zm. 9 XII 2003)
- (105) 1917 - zm. **Feliks Wermiński**, nauczyciel, tłumacz związany z Kielcami (ur. 1819)
- (95) 1927 - powstało w Kielcach **Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Oświaty** (17 listopada 1927 r. odbyło się walne zgromadzenie TPNiO; prezesem został Stanisław Jan Czarnowski)
- (95) 1927 - zał. **Elaboracja Skarżysko**, pierwszy klub sportowy w Skarżysku
- (95) 1927 - zm. **Bukowiński Władysław**, poeta, krytyk literacki i teatralny (ur. 4 II 1871) w Święcicy (pow. sandomierski)
- (85) 1937 - zm. **Herszl Zagajski**, przedsiębiorca; odziedziczył wapienniki „Wietrznia” k. Kielc, w l. 1909-11 zmodernizował i rozbudował zakłady; aktywnie działał dla społeczności żydowskiej w Kielcach (ur. 1860)
- (80) 1942 - zm. **Kopel Gringras**, związany z Kielcami artysta fotografik (ur. 1879?)
- (75) 1947 - zał. **AKS - Amatorski Klub Sportowy Busko**
- (75) 1947 - zał. **Hetman Włoszczowa, klub sportowy** rozpoczynający swą działalność od nazwy Kłos
- (75) 1947 - zał. **KKM - Kielecki Klub Motorowy – Kielce**
- (70) 1952 - zał. **Iskra Kielce, wielosekcyjny klub sportowy** kontynuujący tradycje przedwojennego „Granatu”, działającego przy zakładach Zbrojeniowych „Granat” Kielce, działalność rozpoczął pod nazwą Stal ZMK /Zakłady Metalowe Kielce/, od 1957 r. jako „Iskra” przy Fabryce Łożysk Tocznych „Iskra” Kielce
- (70) 1952 - zał. **Piaskowianka Piaski, klub zrzeszony w Ludowych Zespołach Sportowych**
- (70) 1952 - zał. **Start Kielce, Zrzeszenie Sportowe Start** działające w pionie spółdzielców i rzemieślników
- (70) 1952 - powstało **Włoszczowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury**
- (65) 1957 – ur. **Maria Dudkiewicz**, malarka, instruktor plastyki we włoszczowskim Domu Kultury
- (65) 1957 - zał. **Okręgowy Świętokrzyski Związek Koszykówki w Kielcach**, od 2000 r. przyjął nazwę Świętokrzyski Okręgowy Związek Koszykówki
- (65) 1957 - zał. **Okręgowy Świętokrzyski Związek Podnoszenia ciężarów, Kulturystryki i Trójboju Siłowego w Kielcach**, założony jako Okręgowy Związek Podnoszenia ciężarów
- (65) 1957 - zał. **Okręgowy Świętokrzyski Związek Szachowy w Kielcach**

- (65) 1957 - zał. **Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zarząd Wojewódzki TKKF w Kielcach** powołano 23 października 1957 r.
- (60) 1962 - powstało **Państwowe Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie**
- (60) 1962 - zał. **Jodła Bodzentyn, Międzyszkolny Klub Sportowy** specjalizujący się w narciarstwie klasycznym, biathlonie zimowym, biathlonie letnim, strzelectwie sportowym, sportach obronnych
- (60) 1962 - utworzenie **Technikum Ekonomicznego**, późniejszego Zespołu Szkół Zawodowych, obecnego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 we **Włoszczowie**
- (60) 1962 - utworzono **rezerwat przyrody (stepowy) pn. „Skotniki Górne”** leżący na terenie gm. Wiślica
- (55) 1967 - oddanie do użytku **Domu Kultury we Włoszczowie**
- (50) 1972 - zał. **Bucovia Bukowa, klub sportowy** założony przy Zakładach Przemysłu Wapienniczego „Bukowa”
- (50) 1972 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna**
- (45) 1977 - zał. **Atest Kielce, klub sportowy** działający w kieleckiej dzielnicy Herby
- (45) 1977 - zał. **Czarnovia Kielce, klub jednosekcyjny** (piłka nożna) działający w kieleckiej dzielnicy Czarnów
- (45) 1977 - zał. **Znicz Podzamcze Chęcińskie, Ludowy Klub Sportowy** działający przy Zespole Szkół Rolniczych w Podzamczu Chęcińskim
- (40) 1982 - zał. **Alit Ożarów, klub** działający przy Cementowni „Ożarów”
- (40) 1982 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Bliżyna**
- (35) 1987 - zał. **Klub Sportowy Zorza -Tempo Pacanów**
- (35) 1987 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Wsi Kleczanów**
- (35) 1987 - zm. **Franciszek Kafar**, jeden z najlepszych kieleckich kolarzy okresu międzywojennego, wielokrotny mistrz Kielc, zawodnik „Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów”, „Ludwikowa” i „Granatu Kielce”, po wojnie szkoleniowiec, sędzia i działacz kolarski (ur. 1909)
- (30) 1992 - powstało **Towarzystwo Miłośników Ziemi Chmielnickiej**
- (30) 1992 - powstało **Towarzystwo Przyjaciół Kurzelowa**
- (30) 1992 - ukazał się pierwszy numer **„Głosu Włoszczowy”**
- (30) II 1992 - ukazał się pierwszy numer dodatku **„Echo Sportowe”** dołączonego do gazety „Echo Dnia” wydawanej w Kielcach
- (30) 1992 - zał. **Cyclo - Korona - Miejski Klub Sportowy - Kielce**, jednosekcyjny klub kolarski kontynuujący tradycje sportowe SHL i Korony
- (30) 1992 - zał. **MOZ Kielce, stowarzyszenie sportowe**, nazwa pochodzi od skrótu nazwiska i imienia założyciela tej organizacji – Zdzisława Mojeckiego
- (30) 1992 - zm. **Wiesław Prażuch**, artysta fotografik, fotoreporter periodyku „Świat”, redaktor kwartalnika „Fotografia” (ur. 1925 w Pińczowie)

- (25) 1997 - utworzono **rezerwat przyrody nieożywionej pn. „Skały w Krynkach”**, leżący na terenie gm. Brody (Iłżeckie)
- (25) 1997 - utworzono **rezerwat przyrody nieożywionej „Góra Jeleniowska”** leżący na terenie gm. Nowa Słupia
- (25) 1997 - utworzono **rezerwat przyrody nieożywionej „Chelosiowa Jama”** leżący na terenie gm. Piekoszów
- (25) 1997 - zał. **Kolporter Kielce – Kieleckie Stowarzyszenie Sportowe**, klub dwusekcyjny – piłka ręczna kobiet, brydż
- (20) 2002 - zał. **Sparta Kielce, klub sportowy** działający w kieleckiej dzielnicy Białogon
- (20) 2002 - zm. **Michał Wiśniewski**, zasłużony sędzia piłki nożnej w okręgu kieleckim (ur. 26 IX 1910)

POLSKA

STYCZEŃ

- (1055) 967 - ur. **Bolesław Chrobry**, pierwszy król Polski (zm.17 VI 1025)
- (555) 1 I 1467 - ur. **Zygmunt I Stary**, król Polski (zm. 1 IV 1548)
- (165) 1 I 1857 - ur. **Wojciech Kossak**, malarz (zm. 29 VII 1942)
80. rocznica śmierci.
- (105) 1 I 1917 - ur. **Wilhelm Mach**, prozaik, eseista (zm. 2 VII 1965)
- (100) 1 I 1922 - ur. **Andrzej Hiolski**, śpiewak operowy, baryton (zm. 26 II 2000)
- (85) 1 I 1937 – ur. **Adam Wiśniewski-Snerg**, pisarz science-fiction (zm. 30 VIII 1995)
- (270) 2 I 1752 - ur. **Franciszek Zabłocki**, komediopisarz i poeta (zm. 10 IX 1821)
- (150) 2 I 1872- pierwsze wydanie **„Kuriera Poznańskiego”**
- (50) 2 I 1972 - ur. **Paweł Januszewski**, lekkoatleta, płotkarz, złoty medalista mistrzostw Europy 1998
- (125) 3 I 1897 - ur. **Pola Negri** (właśc. Apolonia Chałupiec) gwiazda kina niemego (zm. 1 VIII 1987)
35. rocznica śmierci.
- (75) 3 I 1947 – ur. **Seweryn Krajewski**, wokalista „Czerwonych Gitar”
- (155) 5 I 1867 - ur. **Stanisław Puchalski**, komendant Legionów Polskich, generał Wojska Polskiego (zm. 16 I 1931)
- (95) 6 I 1927 – ur. **Józef Kaliszan**, poznański artysta, rzeźbiarz, malarz, scenograf, zm. 23 II 2007
- (75) 8 I 1947 – zm. **Tadeusz Kutrzeba**, generał Dywizji Wojska Polskiego, dowódca w bitwie nad Bzurą we wrześniu 1939 r. z udziałem armii „Poznań” i „Pomorze”, ur. 15 IV 1885)
- (75) 8 I 1947 – premiera **„Zakazanych piosenek”**, pierwszego powojennego filmu polskiego
- (60) 8 I 1962 – ukazał się pierwszy numer **„Zeszytów Historycznych”**, kwartalnika (do 1972 r. półrocznika) wydawanego w latach 1962-2010 przez Instytut Literacki w Paryżu

- (225) 9 I 1797 - utworzono z inicjatywy Jana Henryka Dąbrowskiego **Legiony Polskie we Włoszech**
- (80) 9 I 1942 – zm. **Jerzy Różycki**, matematyk i kryptolog, absolwent i pracownik Uniwersytetu Poznańskiego, ur. 24 VII 1909
- (130) 10 I 1892 - ur. **Melchior Wańkowicz**, polski pisarz i publicysta (zm. 10 IX 1974)
- (115) 10 I 1907 - ur. **Seweryn Pollak**, poeta (zm. 23 XII 1987)
35. rocznica śmierci.
- (85) 10 I 1937 – ur. **Natalia Piekarska-Poneta**, pisarka, działaczka społeczna, działaczka podziemia w okresie stalinowskim, zm. 18 X 2013
- (80) 14 I 1942 – ur. **Krzysztof Klenczon**, kompozytor, gitarzysta i wokalista (zm. 7 IV 1981)
- (75) 14 I 1947 – ur. **Krystyna Prońko**, piosenkarka i pedagog muzyczny
- (40) 14 I 1982 - ukazał się pierwszy numer **dziennika „Rzeczpospolita”**
- (30) 11 I 1992 - zm. **Edward Jancarz**, żuźlowiec, wielokrotny reprezentant Polski, (ur. 20 VIII 1946)
- (185) 15 I 1837 - ur. **Walery Łoziński**, powieściopisarz (zm. 30 I 1861)
- (175) 15 I 1847 - ur. **Marceli Nencki**, lekarz, chemik, fizjolog (zm. 14 X 1901)
- (140) 15 I 1882 - ur. **Florian Znaniecki**, socjolog (zm. 23 III 1958)
- (140) 15 I 1882 – ur. **Stanisław Górski**, malarz górski i portrecista, uczeń Józefa Pankiewicza, (zm. 16 III 1955 r).
- (115) 15 I 1907 - ur. **Janusz Kusociński**, lekkoatleta, średnio-i długodystansowiec, złoty medalista olimpijski; dla uczczenia jego pamięci od 1954 rozgrywano zawody lekkoatletyczne o Memoriał J. Kusocińskiego, a od 1975 roku przyznawano Nagrodę im. J. Kusocińskiego (rozstrzelany w Palmirach 21 VI 1940)
- (155) 16 I 1867 – zm. **Konstancja Łubieńska**, literatka i publicystka wielkopolska, przyjaciółka Adama Mickiewicza (ur. 14 II 1798)
- (290) 17 I 1732 - ur. **Stanisław August Poniatowski**, ostatni król Polski (zm. 12 II 1798)
- (100) 17 I 1922 – ur. **Zbigniew Rychlicki**, artysta, grafik, wydawca, wybitny ilustrator książek dla dzieci (zm. 10 IX 1989)
- (20) 18 I 2002 – zm. **Helena Majdaniec**, wokalistka rockowa, nazywana „królową twista” w(ur. 5 X 1941)
- (75) 19 I 1947 - pierwsze wybory do **Sejmu Ustawodawczego**
- (55) 19 I 1967 - w Łodzi otwarto **Teatr Wielki**
- (100) 20 I 1922 – ur. **Janusz Przymanowski**, prozaik, publicysta, scenarzysta filmowy (zm. 4 VII 1998)
- (190) 21 I 1832 – ur. **Augustyn Szamarzewski**, ksiądz wielkopolski, działacz gospodarczy, zm. 8 V 1891
- (110) 21 I 1912 - ur. **Alfred Szklarski**, pisarz, autor książek dla młodzieży (zm. 9 IV 1992)
30. rocznica śmierci.
- (145) 22 I 1877 - ur. **Bolesław Leśmian**, poeta (zm. 5 XI 1937) **75. rocznica śmierci.**

- (60) 22 I 1962 – ur. **Piotr Polk**, aktor i piosenkarz
- (115) 24 I 1907 - w Królestwie Polskim rozpoczął działalność **Związek Nauczycielstwa Polskiego**
- (15) 24 I 2007 – zm. **Krystyna Feldman**, aktorka teatralna i filmowa, związana z Teatrem Nowym w Poznaniu, ur. 1 III 1920
- (115) 25 II 1907 – ur. **Antoni Gołubiew**, powieściopisarz, eseista, zm. 27 VI 1979
- (110) 25 I 1912 - ur. **Marian Brandys**, prozaik, eseista, reportażysta (zm. 20 XI 1998)
- (110) 25 I 1912 – ur. **Stanisław Hebanowski**, tłumacz, prozaik, aktor, krytyk literacki i teatralny, reżyser związany z teatrami w Poznaniu, Gdańsku i Szczecinie, zm. 18 I 1983
- (105) 26 I 1917 - zm. **Antonina Domańska**, pisarka, autorka m.in. „Historii żółtej cizemki ” (ur. IX 1853)
- (25) 26 I 1997 - zm. **Mira Zimińska-Sygietyńska**, aktorka, piosenkarka, reżyser i pedagog, współzałożycielka Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze” (ur. 21 II 1901)
- (100) 27 I 1922 – ur. **Andrzej Trzebiński** (pseud. ps. Paweł Późny, Stanisław Łomień, Andrzej Jarociński), poeta, dramaturg, krytyk literacki, publicysta (zm. 12 XI 1943)
- (335) 28 I 1687 - zm. **Jan Heweliusz**, astronom, gdańszczanin; wynalazca, autor atlasów nieba i katalogu gwiazd, twórca selenografii, wynalazca śruby mikrometrycznej (ur. 28 I 1611)
- (135) 28 I 1887 - ur. **Artur Rubinstein**, pianista (zm. 20 XII 1982)
40. rocznica śmierci.
- (545) 29 I 1477 – zm. **Grzegorz z Sanoka**, biskup, pierwszy przedstawiciel renesansowego humanizmu w Polsce (ur. ok. 1407)
- (140) 29 I 1882 - ur. **Tadeusz Makowski**, malarz (zm. 1 XI 1932)
90. rocznica śmierci.
- (60) 29 I 1962 - ur. **Olga Tokarczuk**, polska pisarka, eseistka, autorka scenariuszy, poetka, psycholog, laureatka nagrody literackiej Nike (2008, 2015)
- (55) 29 I 1967 – Zm. **Adam Grzymała-Siedlecki**, dramaturg, krytyk literacki i teatralny, eseista, teatrolog, autor sztuk scenicznych (ur. 29 I 1876)
- (155) 31 I 1867 - ur. **Mariusz Zaruski**, generał, pionier polskiego żeglarstwa, instruktor harcerski, pedagog, taternik, założyciel Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (zm. 8 IV 1941)
- (145) 31 I 1877 – ur. **Stefan Tytus Dąbrowski**, wybitny lekarz, biochemik, profesor, rektor Uniwersytetu Poznańskiego, poseł na sejm II RP, patron szpitala w Puszczykowie, zm. 23 III 1947

LUTY

- (10) 1 II 2012 – zm. **Wisława Szymborska**, Maria Wisława Anna Szymborska-Włodek, poetka, eseistka, krytyk literacki, tłumaczka, laureatka Nagrody Nobla 1996, ur. 2 VII 1923
- (180) 2 II 1842 - zm. **Abraham Stern**, mechanik samouk, wynalazca, myśliciel, pisarz (ur. między 1762 a 1769)

- (20) 3 II 2002 - zm. **Arnold Mostowicz**, polski pisarz, dziennikarz, tłumacz, lekarz i popularyzator nauki (ur. 6 IV 1914)
- (75) 4 II 1947 – otwarcie I sesji **Sejmu Ustawodawczego**
- (75) 4 II 1947 – ur. **Andrzej Strzelecki**, aktor, satyryk, reżyser teatralny (zm. 17 VII 2020)
- (160) 5 II 1862 – ur. **Aleksander Kakowski**, kardynał. Arcybiskup, metropolita warszawski, ostatni prymas Królestwa Polskiego (zm. 30 XII 1938)
- (145) 7 II 1877 - ur. **Feliks Nowowiejski**, kompozytor, dyrygent i pedagog związany z Poznaniem (zm.18 I 1946)
- (90) 7 II 1932 – ur. **Olga Sawicka**, tancerka i choreograf, primabalerina Teatru Wielkiego w Poznaniu, występowała w Paryżu i w Moskwie oraz na innych scenach Europy, (zm. 2 IV 2015)
- (100) 8 II 1922 - ur. **Tadeusz Gajcy**, pseud. Karol Topornicki, Witold Orczyk, Roman Oścień poeta, prozaik, krytyk literacki, żołnierz Armii Krajowej (zm. 16 VIII 1944)
- (35) 8 II 1987 - zm. **Papusza, właśc. Bronisława Wajs**, poetka wywodząca się z grupy etnicznej Polska Roma (polscy Romowie nizinni), pisząca w języku romskim (ur. 17 VIII 1908 lub 10 V 1910)
- (120) 9 II 1902 – ur. **Kazimierz Lisiecki**, pedagog i wychowawca, współzałożyciel Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy w 1928 r., zm. 8 XII 1976
- (115) 10 II 1907 – ur. **Stefan Świeżawski**, historyk filozofii, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, zm. 18 V 2004
- (215) 11 II 1807 – ur. **Napoleon Orda**, rysownik, malarz, pisarz, kompozytor (zm. 26 IV 1883)
- (200) 11 II 1822 – ur. **Edward Dembowski**, publicysta, filozof, krytyk, zm. 27 II 1846
- (50) 11 II 1972 - zm. **Marian Hemar (właśc. J. M. Heschels)**, poeta, komediopisarz, satyryk (ur. 6 IV 1901)
- (165) 12 II 1857 – Powstało **Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk**
- (140) 13 II 1882 – ur. **Tadeusz Banachiewicz**, astronom, geodeta, matematyk (zm. 17 XI 1954)
- (120) 13 II 1902 – Ur. **Stanisław Maria Saliński**, prozaik (marynista), dziennikarz, (zm. 15 X 1969)
- (120) 13 II 1902 - zm. **Włodzimierz Zagórski**, poeta, prozaik, satyryk (ur. 7 XI 1834)
- (205) 14 II 1817 – zm. **Onufry Kopczyński**, pijar, autor pierwszego podręcznika gramatyki języka polskiego (ur. 17 XI 1735)
- (215) 15 II 1802 – zm. **Ignacy Wyssogota Zakrzewski**, pierwszy prezydent Warszawy (ur. 1745)
- (95) 15 II 1927 - w Krakowie rozpoczęła działalność pierwsza z regionalnych **rozgłośni Polskiego Radia**
- (265) 16 II 1757 - ur. **Julian Ursyn Niemcewicz**, polski dramaturg, powieściopisarz, poeta, działacz polityczny i społeczny (zm. 21 V 1841)
- (125) 16 II 1897 - ur. **Jan Cybis**, malarz, pedagog i krytyk sztuki (zm. 13 XII 1972) 45. rocznica śmierci
- (75) 16 II 1947 - reaktywowano w Warszawie **polski Pen-Club**; prezesem został Jan Parandowski
- (65) 16 II 1957 - zm. **Józef Kazimierz Hofmann**, wynalazca, pianista, kompozytor i pedagog, mieszkający przez szereg lat w USA (ur. 20 I 1876)

- (55) 17 II 1967 - zm. **Jan Wiktor**, pisarz, publicysta, działacz społeczny (ur. 1 XI 1890)
- (210) 19 II 1812 - ur. **Zygmunt Krasiński**, poeta, dramaturg, powieściopisarz, epistolograf (zm. 23 II 1859)
- (100) 19 II 1922 – ur. **Władysław Bartoszewski**, historyk, publicysta, działacz społeczny i polityczny, dyplomata, zm. 24 IV 2015
- (75) 19 II 1947 - uchwalenie **Małej Konstytucji** przez Sejm
- (120) 22 II 1902- ur. **Elżbieta Jackiewiczowa**, prozaik, publicysta (zm. 31 XII 1976)
- (100) 21 II 1922 - ur. **Wiktor Tołkin**, rzeźbiarz i architekt (zm. 7 V 2013)
- (90) 22 II 1932 – ur. **Anna Kowalska**, prozaik i poetka, działaczka KOR-u, (zm. 29 VI 2008)
- (30) 22 II 1992 – zm. **Tadeusz Łomnicki**, aktor teatralny i filmowy, reżyser teatralny (ur. 18 VII 1927)
- (50) 23 II 1972 – zm. **Roman Pollak**, historyk literatury polskiej, profesor UP i UAM, ur. 31 VII 1886
- (110) 24 II 1912 – ur. **Zofia Chądzyńska**, pisarka, autorka powieści dla młodzieży, tłumaczka (zm. 23 IX 2003)
- (95) 26 II 1927 - **Mazurek Dąbrowskiego** został oficjalnie polskim hymnem narodowym
- (200) 27 II 1822 - ur. **Teofil Lenartowicz**, poeta, rzeźbiarz, etnograf (zm. 3 II 1893)
- (65) 27 II 1957 - ukazał się pierwszy numer **tygodnika „Polityka”**
- (45) 27 II 1982 - zm. **Maria Kownacka**, autorka książek dla dzieci i młodzieży, ur. 11 IX 1894
- (185) 28 II 1837 – ur. **Józef Chociszewski**, publicysta i wydawca związany z Wielkopolską, zm. 11 XI 1914

MARZEC

- (75) 1 III 1952 - otwarcie **Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu**
- (140) 3 III 1882 – ur. **Kazimierz Bartel**, polityk, matematyk, rektor Politechniki Lwowskiej, pierwszy premier Polski po przewrocie majowym , zm. 26 VII 1941
- (45) 3 III 1977 – ratyfikowanie przez Polskę paktów praw człowieka (**Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych; Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych**)
- (175) 4 III 1847 - ur. **Kazimierz Lewicki**, pszczelarz, założyciel Muzeum Pszczelarskiego w Warszawie (zm. V 1902)
110. rocznica śmierci
- (90) 4 III 1932 – ur. **Ryszard Kapuściński**, dziennikarz, podróżnik, mistrz reportażu (zm. 23 I 2007)

- (50) 4 III 1972 – zm. **Bolesław Świdziński**, pułkownik dyplomowany kawalerii Wojska Polskiego, uczestnik walk o niepodległość, wojewoda lubelski, (ur. 7 XII 1885)
- (120) 5 III 1902 - ur. **Tadeusz Menteuffel** (właśc. Tadeusz Manteuffel-Szoegel, Taddaeus Julius Joseph von Manteuffel, historyk, mediewista, żołnierz AK (zm. 22 IX 1970)
- (75) 5 III 1947 – ur. **Konstanty Andrzej Kulka**, skrzypek, solista, pedagog (zm.
- (90) 6 III 1932 – ur. **Bronisław Geremek**, polityk, minister spraw zagranicznych, zm. 13 VII 2008
- (25) 7 III 1997 - zm. **Agnieszka Osiecka**, poetka, autorka tekstów piosenek, sztuk teatralnych i telewizyjnych, prozatorka i dziennikarka (ur. 9 X 1936)
- (200) 8 III 1822 – ur. **Ignacy Łukasiewicz**, farmaceuta i przedsiębiorca, wynalazca lampy naftowej, twórca przemysłu naftowego (zm. 7 I 1882)
- (100) 9 III 1922 - ur. **Kazimierz Serocki**, polski kompozytor i pianista (zm. 9 I 1981)
- (195) 10 III 1827 – ur. **Józef Bliziński**, dramaturg, zm. 29 IV 1893
- (175) 10 III 1847 - ur. **Karol Kozłowski**, architekt, zaprojektował m.in. gmach Filharmonii Narodowej w Warszawie (zm. 21 VI 1902)
- (80) 11 III 1942 - ur. **Marek Kotański**, psycholog, terapeuta, społecznik, twórca Monaru i Markotu (zm. 19 VIII 2002)
- 20. rocznica śmierci**
- (100) 13 III 1922 – ur. **Józef Szajna**, scenograf, reżyser teatralny, malarz, grafik (zm. 24 VI 2008)
- (100) 13 III 1922 – ur. **Aleksander Wojciechowski**, krytyk i historyk sztuki, (zm. 20 VIII 20 06)
- (135) 14 III 1887 - ur. **Leon Schiller**, reżyser teatralny, historyk teatru (zm. 25 III 1954)
- (140) 14 III 1882 – ur. **Wacław Sierpiński**, informatyk, jeden z twórców polskiej szkoły matematycznej (zm. 9 X 1969)
- (90) 15 III 1932 - ur. **Jerzy Hoffman**, reżyser filmowy, scenarzysta
- (115) 14 III 1907 - ur. **Stanisław Ryszard Dobrowolski**, poeta i prozaik, współzałożyciel grupy poetyckiej Kwadryga (zm. 27 XI 1985)
- (70) 15 III 1952 - ur. **Andrzej Grabowski**, aktor
- (35) 15 III 1987 - zm. **Bogusław Kogut**, pisarz i poeta poznański, (ur. 2 XI 1925)
- (5) 15 III 2017 – zm. **Wojciech Młynarski**, reżyser, poeta, wykonawca piosenki autorskiej (ur. 26 III 1941)
- (140) 16 III 1882 - ur. **Jan Antoni Grabowski**, pisarz, autor popularnych opowiadań dla dzieci o zwierzętach (zm. 19 VII 1950)
- (480) 19 III 1542 – ur. **Jan Zamoyski**, kanclerz wielki koronny, hetman wielki koronny, założyciel Zamościa, zm. 3 VI 1605
- (225) 19 III 1797 – ur. **Józef Korzeniowski**, powieściopisarz, dramaturg, (zm. 17 IX 1863)
- (85) 19 III 1937 - ur. **Elżbieta Dzikowska**, dziennikarka i podróżniczka, reżyserka filmów dokumentalnych
- (130) 20 III 1892 – Ur. **Stefan Banach**, matematyk, współtwórca analizy funkcjonalnej, (zm. 31 VIII 1945)

- (90) 21 III 1932 - ur. **Andrzej Bursa**, poeta, prozaik, dramaturg i dziennikarz (zm. 15 XI 1957)
65. rocznica śmierci.
- (65) 22 III 1957 – ur. **Jacek Kaczmarski**, poeta, prozaik, autor tekstów piosenek, piosenkarz, „bard Solidarności”, zm. 10 IV 2004
- (200) 23 III 1822 - ur. **Ignacy Łukasiewicz**, aptekarz, wynalazca lampy naftowej, pionier europejskiego przemysłu naftowego (zm. 7 I 1882)
140. rocznica śmierci
- (165) 23 III 1857 – ur. **Teodor Talowski**, architekt, malarz (zm. 1 V 1910)
- (160) 25 III 1862 - ur. **Gabriel Korbut**, historyk literatury, bibliograf (zm. 9 I 1936)
- (45) 25 III 1977 – Powstanie **Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO)**
- (85) 29 III 1937 - zm. **Karol Szymanowski**, kompozytor, pianista, pedagog, pisarz wydawca i działacz społeczno-polityczny (ur. 3 X 1882)
145. rocznica urodzin
- (165) 30 III 1857 - ur. **Gabriela Zapolska** (h. Korwin, właśc. Maria Gabriela Korwin-Piotrowska, primo voto Śnieżko-Błocka, secundo voto Janowska) dramatopisarka, powieściopisarka i publicystka, przedstawicielka polskiego naturalizmu (zm. 17 XII 1921)
- (80) 30 III 1942 – ur. **Zbigniew Bizoń**, saksofonista, wokalista, kompozytor, założyciel zespołu Bizony.
- (30) 30 III 1992 - zm. **Maria Dłuska**, historyk i teoretyk literacki (ur. 24 III 1900)
- (130) 31 III 1892 – ur. **Stanisław Władysław Maczek**, generał, zm. 11 XII 1994
- (120) 31 III 1902 - ur. **Zbigniew Burzyński**, pilot i konstruktor balonów, jeden z pionierów polskiego sportu balonowego, dwukrotny (1933 i 1935) zdobywca pucharu Gordona Bennetta (zm. 30 XII 1971)

KWIECIEŃ

- (120) 1 IV 1902 - ur. **Józef Mackiewicz**, powieściopisarz, eseista, publicysta (zm. 31 I 1985)
- (90) 2 IV 1932 - ur. **Joanna Chmielewska**, właśc. Irena Barbara Kühn, autorka powieści sensacyjnych, kryminalnych, komedii obyczajowych, a także książek dla dzieci i młodzieży (zm. 7 X 2013)
- (25) 2 IV 1997 - Uchwalenie **konstytucji III Rzeczypospolitej**
- (70) 5 IV 1952 - Ur. **Krzysztof Jan Adamkiewicz**, poeta i krytyk literacki związany z poznańskim środowiskiem literackim, zm. 12 II 1986
- (50) 7 IV 1972 - zm. **August Zaleski**, polski polityk i dyplomata, dwukrotny minister spraw zagranicznych, Prezydent RP na Uchodźstwie(ur. 13 IX 1883)
- (215) 8 IV 1807 – ur. **Karol Liebelt**, publicysta i działacz społeczno-polityczny , prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, (zm. 9 VI 1875)
- (125) 8 IV 1897 - ur. **Jan Żabiński**, zoolog, autor popularnych książek o zwierzętach, pierwszy dyrektor warszawskiego ZOO (zm. 26 VII 1974)

- (265) 9 IV 1757 - ur. **Wojciech Bogusławski**, aktor, reżyser, śpiewak operowy dramaturg, tłumacz, dyrektor Teatru Narodowego w Warszawie, zwany „ojcem teatru polskiego” (zm. 23 VII 1829)
- (15) 9 IV 2007 – zm. **Piotr Kuncewicz**, pisarz, poeta i krytyk literacki, prezes Związku Literatów Polskich, (ur. 19 III 1936)
- (235) 11 IV 1787 –zm. **Tomasz Kajetan Węgierski**, polski poeta i satyryk okresu oświecenia, badacz i podróżnik, (ur. ok. 1756)
- (170) 11 IV 1852 - ur. **Leon Jan Wyczółkowski** herbu Ślepowron, malarz, grafik i rysownik (zm. 27 XII 1936)
- (105) 14 IV 1917 – ur. **Eugeniusz Haneman**, fotograf (dokumentował Powstanie Warszawskie), operator filmowy, wykładowca szkoły Filmowej w Łodzi (zm. 15 I 2014)
- (105) 14 IV 1917 – zm. **Ludwik Zamenhof**, lekarz pochodzenia żydowskiego, twórca języka esperanto (ur. 15 XII 1859)
- (145) 15 IV 1877 – zm. **Aleksander Jełowicki**, pisarz, poeta, tłumacz, wydawca (ur. 18 XII 1804)
- (15) 15 IV 2007 – zm. **Jerzy Janicki**, pisarz, dramaturg, scenarzysta i dziennikarz, ur. 10 VIII 1928
- (25) 16 IV 1997 – zm. **Roland Topor**, Francuz polskiego pochodzenia, autor opowiadań i sztuk teatralnych, rysownik, (ur. 7 I 1938)
- (185) 18 IV 1837 – ur. **Edward Lubowski**, (pseud. Krut-Bolej), dramaturg, publicysta i tłumacz, (zm. 16 V 1923)
- (130) 18 IV 1892 – ur. **Bolesław Bierut**, prezydent Polski, działacz komunistyczny (zm. 12 III 1956)
- (95) 18 IV 1927 - ur. **Tadeusz Mazowiecki**, polityk, publicysta, ostatni premier PRL i pierwszy premier III Rzeczypospolitej (zm. 28 X 2013)
- (75) 18 IV 1947 – ur. **Jerzy Stuhr**, aktor teatralny i filmowy, reżyser
- (215) 20 IV 1807 - ur. **Wincenty Pol**, poeta romantyczny (zm. 2 XII 1872)
- 145. rocznica śmierci**
- (125) 20 IV 1897 – ur. **Jerzy Petersburski**, kompozytor operetek, muzyki filmowej i piosenek, zm. 7 X 1979
- (125) 21 II 1897 - ur. **Franciszek Łukaszczyk**, lekarz, pionier radiolecznictwa (zm. 19 V 1956)
- (40) 21 IV 1982 - zm. **Halina Rudnicka** (właśc. Halina Hausman), polska pisarka, publicystka, nauczycielka pochodzenia żydowskiego; autorka książek dla dzieci i młodzieży (ur. 12 X 1909)
- (1025) 23 IV 997 - zm. **Święty Wojciech**, biskup , misjonarz, męczennik (ur. ok. 956)
- (95) 24 IV 1927 - w Poznaniu otwarto **rozgłośnie Polskiego Radia**
- (15) 26 IV 2007 – zm. **Mariusz Sabiniewicz**, aktor teatralny i filmowy, związany z Teatrem Nowym w Poznaniu (ur. 21 I 1963)
- (75) 27 IV 1947 – Otwarto pierwsze po wyzwoleniu **Międzynarodowe Targi w Poznaniu**
- (25) 27 IV 1997 - zm. **Piotr Skrzynecki**, współtwórca, *Piwnica pod Baranami* kierownik artystyczny reżyser, scenarzysta i konferansjer krakowskiego kabaretu (ur. 12 IX 1930)
- (390) 30 IV 1632 - zm. **Zygmunt III Waza**, król Polski i Szwecji (ur. 20 VI 1566)

MAJ

- (65) 1 V 1957 – otwarcie Ośrodka Telewizyjnego w Poznaniu
- (70) 3 V 1952 - Polska Sekcja **Radia Wolna Europa** zainauguowała swoją działalność
- (135) 4 V 1887 – zm. **Juliusz Ordon**, oficer Wojska Polskiego, powstaniec listopadowy, obrońca wolskiej reduty w oblężeniu przez Moskali (zm. 15 X 1810)
- (35) 4 V 1987 - zm. **Konstanty Aleksander Jeleński**, przydomek Kot, eseista, krytyk i publicysta związany z paryską "Kulturą" (ur. 2 I 1922)
145. rocznica śmierci
- (115) 5 V 1907 – ur. **Janusz Pajewski**, historyk, profesor UAM (zm. 10 XII 2003)
- (155) 7 V 1867 - ur. **Władysław Stanisław Reymont**, powieściopisarz, nowelista, laureat Literackiej Nagrody Nobla w 1924 r (zm. 5 XII 1925)
- (45) 7 V 1977 - zm. **Stanisław Pyjas**, działacz opozycyjny okresu PRL, student filologii polskiej i filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego, zamordowany przez komunistyczne władze (ur. 4 VIII 1953)
- (130) 8 V 1892 - ur. **Stanisław Sosabowski**, generał, współorganizator w Szkocji polskiej I Samodzielnej Brygady Spadochronowej (zm. 25 IX 1967)
- (100) 8 V 1922 – Ur. **Czesław Chruszczewski**, poznański pisarz i nowelista, zm. 11 II 1982
- (50) 8 V 1972 - zm. **Marian Bielecki**, prozaik, eseista (ur. 5 VI 1920)
- (135) 9 V 1887 - ur. **Helena Bobińska**, powieściopisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży (zm. 9 VI 1968)
- (75) 10 V 1947 - zm. **Juliusz Osterwa**, aktor, reżyser, reformator teatru (ur. 23 VI 1885)
- (30) 10 V 1992 - zm. **Andrzej Waligórski**, polski poeta, satyryk, dziennikarz aktor, długoletni współpracownik Polskiego Radia we Wrocławiu, zasłynął jako twórca tekstów piosenek wykonywanych m.in. przez Tadeusza Chyłę („Ballada o Cysorzu”) i Olka Grotowskiego z Małgorzatą Zwierzchowską (ok. tysiąca piosenek) (ur. 20 X 1926)
- (115) 11 V 1907 - ur. **Lucyna Krzemieniecka**, poetka, pisarka, autorka książek
- (30) 13 V 1992 - zm. **Wanda Rutkiewicz**, alpinistka i himalaistka, z zawodu elektronik, jedna z najbardziej znanych Polek światowego himalaizmu; jako trzecia kobieta na świecie i pierwsza Europejka stanęła na Mount Everest, zaś jako pierwsza kobieta na świecie na szczycie K2 (ur. 4 II 1943)
- (60) 14 V 1962 – ur. **Jerzy Sosnowski**, pisarz, publicysta, dziennikarz telewizyjny i radiowy
- (120) 16 V 1902 - ur. **Jan Kiepura**, śpiewak operowy, aktor(zm. 15 VIII 1966)
- (80) 16 V 1942 - zm. **Bronisław Malinowski**, antropolog, podróżnik, etnolog, religioznawca i socjolog (ur. 7 IV 1884)
- (40) 16 V 1982 - zm. **Jerzy Krzysztoń**, polski prozaik, dramaturg, reportażysta tłumacz oraz autor licznych słuchowisk radiowych (ur. 23 III 1931)

- (110) 19 V 1912 - zm. **Bolesław Prus** (właśc. Aleksander Głowacki), polski powieściopisarz, nowelista i dziennikarz okresu pozytywizmu, współtwórca polskiego realizmu, kronikarz Warszawy, myśliciel i popularyzator wiedzy, działacz społeczny (ur. 20 VIII 1847 (180))
- (180) 23 V 1842 - ur. **Maria Konopnicka**, poetka i nowelistka, krytyk literacki, publicystka, tłumaczka (zm. 8 X 1910)
- (110) 21 VI 1912 – ur. **Kazimierz Leski**, pseudonim „Bradł”, „37”, „Leon Juchniewicz”, „Karol Jasiński”, „Juliusz Kozłowski”, „gen. Julius von Hallman”, inżynier, uczestnik powstania warszawskiego, czynny w wywiadzie i kontrwywiadzie Oddziału II KG AK (zm. 27 V 2000)
- (95) 22 V 1927 - ur. **Szymon Kobyliński**, grafik, rysownik, karykaturzysta, satyryk, historyk, scenograf, jeden z prekursorów polskiego komiksu (zm. 15 IV 2002)
15. rocznica śmierci
- (50) 24 V 1972 - zm. **Michał Choromański**, prozaik, dramaturg (ur. 22 VI 1904)
- (1030) 25 V 992 – zm. Książę **Mieszko**, pierwszy historyczny władca Polski
- (105) 28 V 1917 - ur. **Leonid Teliga**, pisarz, tłumacz, żeglarz, pierwszy Polak, który samotnie opłynął kulę ziemską (zm. 21 V 1970)
- (155) 30 V 1867 - zm. **Adolf Tomasz Pieńkowski** h. Suchekomnaty, polski nauczyciel gimnazjalny, po wybuchu powstania w 1863 r. naczelnik Pińczowa (ur. 29 XII 1835)

CZERWIEC

- (40) 1 VI 1982 - zm. **Henryk Worcell** (właśc. Tadeusz Kurtyka), polski prozaik i publicysta (ur. 1 VIII 1909)
- (100) 3 VI 1922 – ur. **Wiesław Michnikowski**, aktor, znany m.in. z występów w Kabarecie Starszych Panów (zm. 29 IX 2017)
- (205) 4 VI 1817- ufundowanie **biblioteki** przez Józefa M. Ossolińskiego, która dała początek bogatym zbiorom i wydawnictwu (Ossolineum – Zakład Narodowy im. Ossolińskich)
- (160) 4 VI 1862 – ur. **Stefan Demby**, bibliotekarz i bibliograf, inicjator, a następnie pierwszy dyrektor Biblioteki Narodowej (zm. 10.11.1939)
- (150) 4 VI 1872 - zm. **Stanisław Moniuszko**, kompozytor, dyrygent, pedagog, organista (ur. 5 V 1819)
- (80) 4 VI 1942 – zm. **Halina Górska**, autorka książek dla młodzieży (zm. 4 V 1898)
- (765) 5 VI 1257 - **Bolesław V Wstydlivy** ogłosił dokument lokacyjny dla miasta **Krakowa**
- (100) 6 VI 1922 - ur. **Jerzy Broszkiewicz**, prozaik, dramatopisarz, eseista i publicysta (zm. 4 X 1993)
- (75) 6 VI 1947 - zm. **Władysław Raczkiewicz**, działacz polityczny, społeczny i wojskowy, prezydent RP na uchodźstwie (1939–1947) (ur. 28 I 1885)
- (150) 7 VI 1872 - ur. **Benedykt Hertz**, polski pisarz , satyryk , dziennikarz (zm. 31 X 1952)
70. rocznica śmierci.
- (95) 8 VI 1927 - ur. **Wiktor Woroszyński**, poeta, prozaik, tłumacz, autor powieści dla młodzieży (zm. 13 IX 1996)

- (35) 8-14 VI 1987 - czwarta **pielgrzymka papieska Jana Pawła II do Polski**
- (120) 10 VI 1902 – ur. **Stefan Inglot**, historyk, działacz ruchu spółdzielczego (zm. 10 I 1994)
- (165) 11 VI 1857 – ur. **Antoni Grabowski**, inżynier, poliglota, propagator esperanto, tłumacz, pisarz (zm. 4 VII 1921)
- (125) 13 VI 1897 - ur. **Zofia Żurakowska**, prozaik, autorka książek dla młodzieży (zm. 29 V 1931)
- (150) 13 VI 1872 – ur. **Jan Szczepanik**, nazywany „polskim Edisonem”, „austriackim Edisonem”, „Leonardem da Vinci z Galicji” i „galicyjskim geniuszem”, wynalazca, twórca m.in. telewizora i barwnej fotografii (zm. 18 VI 1926)
- (360) 15 VI 1662 - zm. **Łukasz Opaliński**, marszałek nadworny koronny, poeta, pisarz polityczny (ur. 1612)

410. rocznica urodzin.

- (20) 15 VI 2012 – zm. **Stefan Stuligrosz**, dyrygent, kompozytor, twórca Chóru Chłopięco-Męskiego „Poznańskie Słowiki” (ur. 26 VIII 1920)
- (85) 16 V 1937 - ur. **Jan Drzeżdżon**, prozaik, autor utworów dla dzieci, jeden z czołowych pisarzy w literaturze kaszubskiej (zm. 22 VIII 1992)
- (265) 28 VI 1757 – ur. **Jan Paweł Woronicz**, poeta, kaznodzieja, Prymas Królestwa Polskiego w latach 1828-1829
- (95) 28 VI 1927 - uroczyste **złożenie na Wawelu** sprowadzonych z Paryża prochów **Juliusza Słowackiego**
- (225) 29 VI 1797 – ur. **Józef Lompa**, pionier polskiego odrodzenia na Śląsku, poeta, tłumacz, publicysta, pionier oświaty ludowej oraz etnografii na Śląsku (zm. 29 III 1863)
- (100) 30 VI 1922 - ur. **Miron Białoszewski**, polski poeta, prozaik, dramatopisarz i aktor teatralny (zm. 17 VI 1983)

LIPIEC

- (80) 1 VII 1942 – zm. **Bolesław Wieniawa-Długaszewski**, generał, dyplomata
- (75) VII 1947 - ukazał się w Rzymie, pierwszy **numer emigracyjnego miesięcznika „Kultura”**, redagowanego przez Jerzego Giedroycia, Józefa Czapskiego i Gustawa Herlinga Grudzińskiego
- (130) 4 VII 1892 - ur. **Julian Krzyżanowski**, historyk literatury, folklorysta (zm. 19 V 1976)
- (185) 6 VII 1837 - ur. **Władysław Żeliński**, kompozytor, pianista, pedagog i krytyk muzyczny (zm. 23 I 1921)
- (145) 6 VII 1877 - ur. w Opocznie **Włodzimierz Perzyński**, prozaik, komediopisarz i poeta młodopolski (zm. 21 X 1930)
- (90) 6 VII 1932 – zm. **Józef Weysenhoff**, pisarz (ur. 8 IV 1860)
- (540) 7 VII 1482 – ur. **Andrzej Korzycki**, arcybiskup gnieźnieński, humanista, poeta (zm. 10 V 1537)
- (30) 7 VII 1992 – zm. **Seweryna Szmaglewska**, pisarka (ur. 11 II 1916)

(130) 12 VII 1892 - ur. **Bruno Schulz**, prozaik, grafik, malarz, rysownik i krytyk literacki (zm. 19 XI 1942)

80. rocznica śmierci

(160) 14 VII 1862 - ur. **Gustaw Klimt**, austriacki malarz, grafik, twórca plakatów (zm. 6 II 1918)

(95) 16 VII 1927 - ur. **Tadeusz Łomnicki**, aktor teatralny i filmowy, reżyser teatralny i pedagog (zm. 22 II 1992)

30. rocznica śmierci

(225) 20 VII 1797 - ur. **Paweł Edmund Strzelecki**, geolog, geograf i podróżnik, badacz Australii (zm. 6 X 1873)

(90) 20 VII 1932 – ur. **Ryszard Bojar**, artysta plastyk

(115) 21 VII 1907 - ur. **Kazimierz Moczarski**, prozaik i publicysta, żołnierz AK (zm. 27 IX 1975)

(180) 23 VII 1842 - ur. **Henryk Jordan**, lekarz, pionier wychowania fizycznego, popularyzator gier sportowych i zabaw ruchowych dla dzieci i młodzieży (zm. 18 V 1907)

115. rocznica śmierci

(100) 26 VII 1922 – ur. **Andrzej Wróblewski**, działacz na rzecz poprawności językowej

(425) 27 VII 1597 - zm. **Jakub Wujek**, duchowny katolicki, jezuita, doktor teologii, autor przekładu Biblii na język polski (ur. 1541)

(210) 28 VII 1812 - ur. **Józef Ignacy Kraszewski**, pisarz i publicysta, historyk, najpłodniejszy autor w historii literatury polskiej (zm. 19 III 1887)

135. rocznica śmierci

(165) 28 VII 1857 – ur. **Henryk Koiszewski**, generał Brygady Wojska Polskiego (zm. 7 II 1942)

(80) 29 VII 1942 - zm. **Wojciech Kossak**, malarz (ur. 31 XII 1856)

(55) 29 VII 1967 - zm. **Aleksander Wat** (właśc. Chwat), pisarz, poeta i tłumacz, współtwórca polskiego futuryzmu (ur. 1 V 1900)

(115) 30 VII 1907 – ur. **Adam Sztark**, pierwszy polski jezuita odznaczony medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata (zm. 19 XII 1942)

(220) 31 VII 1802 - ur. **Ignacy Domeyko** (właśc. Ignacy Domejko), geolog, mineralog, badacz Chile (zm. 23 I 1889)

SIERPIEŃ

(175) 1 VIII 1847 – zm. **Jan Czczot**, poeta, zbieracz folkloru, przyjaciel Adama Mickiewicza

(60) 1 VIII 1962 - zm. **Leon Kruczkowski**, pisarz, publicysta, działacz polityczny (ur. 28 VI 1900)

(125) 2 VIII 1897 - zm. **Adam Asnyk**, poeta i dramaturg (ur. 11 IX 1838)

(250) 5 VIII 1772 - **Pierwszy Rozbiór Polski**

(95) 5 VIII 1927 – ur. **Janusz Tazbir**, historyk (zm. 3 V 2016)

- (130) 6 VIII 1892 - ur. **Kazimiera Iłkowiczówna**, polska poetka, prozaik dramatopisarka i tłumaczka (zm. 16 II 1983)
- (80) 6 VIII 1942 - zm. **Janusz Korczak** (właśc. Henryk Goldszmit), pedagog, publicysta pisarz, lekarz, działacz społeczny (ur. 22 VII 1878)
- (275) 8 VIII 1747 - Otwarcie dla publiczności **Biblioteki Braci Załuskich w Warszawie**
- (175) 8 VIII 1847 - zm. **Samuel Bogumił Linde**, autor pierwszego słownika języka polskiego, pedagog (ur. 24 IV 1771)
- (135) 8 VIII 1887 - ur. **Adam Wodziczko**, botanik (zm. 1 VIII 1948)
- (640) 9 VIII 1382 – książę **Władysław Opolczyk** funduje klasztor na Jasnej Górze dla wykupienia się od ekskomuniki
- (70) 10 VIII 1952 - ur. **Jerzy Pilch**, polski pisarz, publicysta, dramaturg i scenarzysta filmowy
- (130) 11 VIII 1892 - ur. **Władysław Anders**, generał, polityk, dowódca 2 Korpusu Polskiego, uczestniczącego w bitwie pod Monte Cassino (zm. 12 V 1970)
- (120) 11 VIII 1902 - ur. **Hanka Ordonówna** (właśc. Maria Anna z Pietruszyńskich Tyszkiewiczowa), aktorka i piosenkarka (zm. 8 IX 1950)
- (90) 11 VIII 1932 – utworzono **Białowiecki Park Narodowy**
- (40) 13 VIII 1982 - zm. **Adam Ważyk**, poeta, prozaik, eseista, tłumacz (ur.17 XI 1905)
- (155) 14 VIII 1867 - ur. **Artur Oppman** (pseud. Or-Ot), poeta (zm. 4 XI 1931)
- (140) 15 VIII 1882 – zm. **Karol Miarka**, pisarz, publicysta, działacz społeczny na Górnym Śląsku (ur. 22X 1825)
- (120) 18 VIII 1902 - ur. **Stefan Flukowski**, pisarz (zm. 8 V 1972)
- (85) 18 VIII 1937 - ur. **Edward Stachura**, poeta, pisarz, pieśniarz (zm. 24 VII 1979)
- (5) 19 VIII 2017 – zm. **Janusz Głowacki**, prozaik, dramaturg, scenarzysta
- (280) 20 VIII 1742 - ur. **Tadeusz Reytan**, szlachcic, poseł województwa nowogródzkiego na Sejm rozbiorowy (zm. 8 VIII 1780)
- (175) 20 VIII 1847 - ur. **Bolesław Prus** (właśc. Aleksander Głowacki), powieściopisarz, nowelista, dziennikarz, felietonista (zm. 19 V 1912)
110. rocznica śmierci.
- (110) 20 VIII 1912 – ur. **Wanda Markowska**, autorka utworów dla dzieci i młodzieży (m.in. Mitów Greckich) (zm. 10 I 1999)
- (30) 20 VIII 1992 - zm. **Danuta Bieńkowska**, pisarka, autorka utworów dla młodzieży eseistka, tłumaczka (ur. 31 I 1920)
- (215) 25 VIII 1807 - zm. **Franciszek Dionizy Kniaźnin**, poeta, dramatopisarz (ur. 4 X 1750)
- (530) 27 VIII 1492 – wybór **Jana Olbrachta** (syna Kazimierza Jagiellończyka) na króla Polski
- (100) 27 VIII 1922 - założenie **Związku Polaków w Niemczech**
- (420) 29 VIII 1602 - zm. **Sebastian Fabian Klonowic**, poeta, pisarz mieszczański (ur. ok. 1545 r.)

- (120) 30 VIII 1902 - ur. **Józef Maria Innocenty Bocheński**, filozof, logik, teolog, sowietolog, dominikanin (zm. 8 II 1995)

WRZESIEŃ

- (70) 4 IX 1952 - zm. **Józef Węgrzyn**, aktor teatralny i filmowy, reżyser (ur. 13 III 1884)
- (105) 5 IX 1917 – zm. **Marian Smoluchowski**, pionier fizyki statystycznej (ur. 28 V 1872)
- (125) 6 IX 1897 – ur. **Marian Kozielowski**, ps. „Bratkowski”, „Ciszewski”, „Leon”, „Pilecki”, „Skiba” – żołnierz Legionów Polskich, członek Polskiej Organizacji Wojskowej, podporucznik rezerwy piechoty Wojska Polskiego, podinspektor Policji Państwowej w II Rzeczypospolitej (zm. 8 VII 1964)
- (115) 9 IX 1907- ur. **Edward Szymański**, poeta satyryk (zm. 15 XII 1943)
- (65) 10 IX 1957 - ur. **Paweł Huelle**, prozaik i krytyk literacki
- (200) 11 IX 1822 – zm. **Alojzy Żółkowski**, aktor, pisarz (ur. 2 XI 1777)
- (160) 11 IX 1862 – Ur. **Bolesław Krysiwicz**, lekarz, działacz polityczny związany z Wielkopolską (zm. 13 XI 1932)
- (90) 11 IX 1932 - zm. **Stanisław Wigura**, konstruktor lotniczy, inżynier i lotnik, wraz z Franciszkiem Żwirką odbył lot dookoła Europy (ur. 9 IV 1901)
- (90) 11 IX 1932 - zm. **Franciszek Żwirko**, porucznik pilot Wojska Polskiego, pilot sportowy; wraz z inżynierem Stanisławem Wigurą zdobył w 1932 w zawodach „Challenge” pierwsze miejsce i puchar międzynarodowy dla Polski (ur. 16 IX 1895)
- (90) 11 IX 1932 - ur. **Jerzy Afanasjew**, polski pisarz, poeta i reżyser. Współtwórca kultowego teatru studenckiego „Bim-Bom” (1954) oraz „Cyrku Rodziny Afanasjeff Tralabomba”. Autor ponad 30 książek (poezja i proza) (zm. 26 IX 1991)
- (165) 13 IX 1857 - ur. **Michał Drzymała**, chłop wielkopolski zasłużony w walce z germanizacją (zm. 25 IV 1937)
- (75) 14 IX 1947 - ur. **Jerzy Popiełuszko**, ksiądz związany z „Solidarnością”, zamordowany przez funkcjonariuszy SB (zm. 19 X 1984)
- (160) 15 IX 1862 - zm. **Władysław Syrokomla** (właśc. Ludwik Władysław Franciszek Kondratowicz herbu Syrokomla), poeta i tłumacz (ur. 29 IX 1823)
- (65) 15 IX 1957 - ur. **Paweł Pawlikowski**, polsko-brytyjski reżyser i scenarzysta
- (110) 17 IX 1912 – ur. **Irena Kwiatkowska**, aktorka teatralna, filmowa i telewizyjna (zm. 3 III 2011)
- (105) 17 IX 1917 - otwarcie **pierwszej szkoły dziennikarskiej** przy Warszawskich Kursach Naukowych
- (80) 17 IX 1942 - ur. **Teresa Budzisz-Krzyżanowska**, aktorka teatralna i filmowa
- (165) 18 IX 1857 - zm. **Karol Kurpiński**, kompozytor, dyrygent i pedagog (ur. 6 III 1785)
- (125) 19 IX 1897 - zm. **Kornel Ujejski**, poeta i publicysta (ur. 12 IX 1823)
- (120) 24 IX 1902 - zm. **Salomon Lewental**, wydawca, księgarz, filantrop (ur. 22 VII 1841)

- (205) 24 IX 1817 - ur. **Władysław Bentkowski**, wielkopolski działacz społeczny, polityczny oraz publicysta (zm. 2 X 1887)
- (410) 27 IX 1612 - zm. **Piotr Skarga**, teolog, pisarz i kaznodzieja (ur. 2 II 1536)
- (90) 27 IX 1932 – ur. **Lucjan Kaszycki**, kompozytor muzyki filmowej i teatralnej, wykładowca akademicki (zm. 5 V 2021)
- (35) 28 IX 1987 - zm. **Roman Brandstaetter**, poeta, prozaik, eseista, autor sztuk scenicznych, tłumacz (ur. 3 I 1906)
- (275) 29 IX 1747 - ur. **Józef Wybicki**, działacz polityczny, pamiętnikarz, publicysta, dramatopisarz, autor tekstu hymnu narodowego (zm. 19 III 1822) **190. rocznica śmierci.**
- (185) 29 IX 1837 - ur. **Michał Bałucki**, komediopisarz, prozaik (zm. 17 X 1901)
- (120) 25 IX 1902 - ur. **Hanka Ordonówna** (właśc. Maria Anna z Pietruszyńskich Tyszkiewiczowa), aktorka i piosenkarka (zm. 8 IX 1950)

PAŹDZIERNIK

- (120) 2 X 1902 - ur. **Jerzy Zawieyski**, prozaik, dramaturg, eseista (zm. 18 VI 1969)
- (30) 2 X 1992 - zm. **Bogdan Suchodolski**, filozof, historyk nauki i kultury oraz pedagog (ur. 27 XII 1903)
- (140) 3 X 1882 - ur. **Karol Szymanowski**, kompozytor i pianista (zm. 29 III 1937) **85. rocznica śmierci.**
- (100) 4 X 1922 - ur. **Adam Hollanek**, pisarz i publicysta, autor utworów sensacyjny i fantastycznonaukowych (zm. 28 VII 1998)
- (55) 11 X 1967 - zm. **Halina Poświatowska**, poetka, prozaik (ur. 9 V 1935)
- (205) 15 X 1817 - zm. **Tadeusz Kościuszko**, generał polski, przywódca powstania 1794 roku (ur. 4 II 1746)
- (765) 14 X 1257 - ur. **Przemysław II**, król Polski (zm. 8 II 1296)
- (175) 17 X 1847 - ur. **Władysław Bełza**, poeta, krytyk, autor utworów dla dzieci (zm. 29 I 1913)
- (25) 17 X 1997 – weszła w życie nowa **Konstytucja RP**, uchwalona przez Sejm 2 IV 1997 r., podpisana przez prezydenta 16 VII 1997
- (100) 18 X 1922 - ur. **Olgierd Terlecki**, pisarz i eseista historyczny (zm. 31 XII 1986)
- (345) 20 X 1677 – ur. **Stanisław Leszczyński**, król Polski
- (130) 20 X 1892 – ur. **Jan Stanisław Bystroń**, etnolog, socjolog, historyk kultury (zm. 18 XI 1964)
- (50) 20 X 1972 - zm. **Magdalena Samozwaniec**, pisarka, satyryczka (ur. 26 VII 1894)
- (110) 23 X 1912 - ur. **Aleksander Rogalski**, pisarz, tłumacz, eseista, publicysta, historyk literatury (zm. 7 V 1996)
- (75) 23 X 1947 - ur. **Kazimierz Deyna**, piłkarz (zm. 1 IX 1989)

- (120) 25 X 1902 - ur. **Edward Góra**, pisarz związany z Wielkopolską (zm. 19 II 1987)
35. rocznica śmierci.
- (95) 26 X 1927 - sprowadzenie do Polski urny z sercem **Tadeusza Kościuszki**
- (15) 26 X 2007- zm. **Jerzy Pieterkiewicz** (właśc. nazw. Jerzy Pietrkiewicz), polski poeta, pisarz, tłumacz i literaturoznawca, prof. Uniwersytetu Londyńskiego (ur. 29 IX 1916)
- (95) 27 X 1927 – ur. **Leszek Kołakowski**, filozof, historyk filozofii i idei, eseista, publicysta i prozaik (zm. 17 VII 2009)

LISTOPAD

- (145) 3 XI 1877 - ur. **Karol Hubert Rostworowski**, pisarz, dramaturg, poeta (zm. 4 II 1938)
- (95) 3 XI 1927 - ur. **Zbigniew Cybulski**, aktor teatralny i filmowy (zm. 8 I 1967)
- (100) 4 XI 1922 - ur. **Maria Żmigrodzka**, historyk literatury (zm. 21 II 2000)
- (140) 5 XI 1882 - ur. **Jerzy Koller**, teatrolog, krytyk literacki, historyk sztuki, związany z Wielkopolską (zm. 27 III 1970)
- (105) 5 XI 1917 - uroczysta inauguracja **Politechniki Warszawskiej**
- (5) 5 XI 2017 – zm. **Roman Bratny**, pisarz, publicysta (ur. 5 VIII 1921)
- (100) 6 XI 1922 - ur. **Artur Międzyrzecki**, poeta, tłumacz literatury francuskiej i anglosaskiej, autor słów piosenek, działacz społeczny i polityczny (zm. 2 XI 1996)
- (155) 7 XI 1867 - ur. **Maria Skłodowska-Curie**, fizyczka i chemiczka polska, mieszkająca we Francji, dwukrotna laureatka Nagrody Nobla (zm. 4 VII 1934)
- (140) 8 XI 1917 - ur. **Tadeusz Nowakowski**, pisarz emigracyjny, dziennikarz (zm. 11 III 1996)
- (185) 11 XI 1837 - ur. **Artur Grottger**, malarz, ilustrator, rysownik (zm. 13 XII 1867)
155. rocznica śmierci.
- (100) 12 XI 1922 - ur. **Tadeusz Borowski**, poeta, prozaik, publicysta (zm. 3 VII 1951)
- (120) 12 XI 1902 - ur. Jan **Marcin Szancer**, malarz i grafik, ilustrator (zm. 21 III 1973)
- (85) 12 XI 1937 - zm. **Zbigniew Uniłowski**, powieściopisarz, nowelista (ur. 1 V 1909)
- (115) 14 XI 1907 - ur. **Władysław Kopaliński** (właśc. Jan Stefczyk), leksykograf, tłumacz, wydawca (zm. 5 X 2007)
15. rocznica śmierci
- (100) 15 XI 1922 – ur. **Wojciech Fangor**, polski malarz, grafik, plakacista i rzeźbiarz (zm. 25 X 2015)
- (40) 15 XI 1982 – zm. **Franciszek Fenikowski**, poeta, prozaik (ur. 15 V 1922)
- (195) 22 XI 1827 - ur. **Karol Józef Teofil Estreicher**, pseud. J. Krupski, historyk literatury i teatru, krytyk literacki, bibliograf zwany „ojcem bibliografii polskiej”, wieloletni dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej (zm. 30 IX 1908)

- (125) 22 XI 1897 – ur. **Janusz Zeyland**, lekarz, pionier szczepień przeciwko gruźlicy w Polsce (zm. 5 VIII 1944)
- (140) 23 XI 1882 – ur. **Arnold Szyfman**, właśc. Arnold Zygmunt Stanisław Schiffmann, reżyser teatralny i filmowy (11 I 1967)
- (95) 23 XI 1927 - zm. **Stanisław Przybyszewski**, pisarz (ur. 7 V 1868)
- (90) 24 XI 1932 - ur. **Andrzej Kurylewicz**, kompozytor, muzyk jazzowy, dyrygent (zm. 13 IV 2007)
15. rocznica śmierci
- (35) 24 XI 1987 - zm. **Karol Bunsch**, pisarz historyczny (ur. 22 II 1898)
- (15) 24 XI 2007 - zm. **Leokadia Serafinowicz**, scenograf, reżyser, długoletni dyrektor poznańskiego Teatru Lalki i Aktora „Marcinek” (ur. 23 II 1915)
- (115) 28 XI 1907 - zm. **Stanisław Wyspiański**, dramatopisarz, poeta, malarz, inscenizator, reformator teatru (ur. 15 I 1869)
- (80) 28 XI 1942 - ur. **Jonasz Kofta**, poeta, dramaturg, satyryk i piosenkarz (zm. 18 IV 1988)
- (40) 28 XI 1982 - w Krakowie odsłonięto pomnik **Stanisława Wyspiańskiego**

GRUDZIEŃ

- (65) XII 1957 - utworzenie **Polskiego Towarzystwa Socjologicznego**, którego przewodniczącym został prof. Stanisław Ossowski
- (155) 1 XII 1867 - ur. **Ignacy Mościcki**, polityk i chemik, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1926–1939 (zm. 2 X 1946)
- (260) 2 XII 1762 - ur. **Franciszek Ksawery Dmochowski**, poeta, krytyk i tłumacz (zm. 20 VI 1808)
- (165) 3 XII 1857 - ur. **Joseph Conrad** (właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski), pisarz angielski, pochodzenia polskiego (zm. 3 VIII 1924)
- (115) 4 XII 1907 - ur. **Franciszek Ksawery Pruszyński**, prozaik, publicysta dyplomata (zm. 13 VI 1950)
- (155) 5 XII 1867 - ur. **Józef Piłsudski**, działacz niepodległościowy, mąż stanu, dowódca wojskowy; od 1920 pierwszy Marszałek Polski, Naczelnik Państwa do 1922, dwukrotny premier Polski (zm. 12 V 1935)
- (15) 5 XII 2007 - zm. **Andrzej Kopcewicz**, twórca polskiej amerykanistyki, kierownik Zakładu Literatury Amerykańskiej UW, autor pierwszej polskiej historii literatury amerykańskiej (ur. 1934)
- (115) 5 XII 1907 - ur. **Alina Centkiewicz**, autorka (wraz z mężem) książek podróżniczych o tematyce polarnej (zm. 11 III 1993)
- (70) 5 XII 1952 – pierwszy po wojnie **Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu**

- (85) 7 XII 1937 - zm. **Andrzej Strug** (właśc. nazw. Tadeusz Gałeczki), pisarz i publicysta (ur. 28 XI 1871)
- (75) 7 XII 1947 – walny Zjazd **Polskiego Związku Zachodniego** w Poznaniu; określenie zadań w pracy nad rozwojem Ziemi Zachodnich.
- (430) 9 XII 1592 - ur. **Krzysztof Arciszewski**, polski podróżnik i żeglarz, generał artylerii, ur. w Rogalinie (zm. IV 1656)
- (110) 10 XII 1912 - ur. **Jerzy Turowicz**, redaktor naczelny „Tygodnika Powszechnego” (zm. 27 I 1999)
- (100) 16 XII 1922 - zm. **Gabriel Narutowicz**, pierwszy prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (ur. 17 III 1865)
- (150) 17 XII 1872 – zm. **Seweryn Mielżyński**, działacz społeczny i polityczny, malarz, kolekcjoner związany z Wielkopolską (ur. 11 X 1804)
- (125) 17 XII 1897 - ur. **Władysław Broniewski**, poeta, tłumacz, żołnierz (zm. 10 II 1962) }
60. rocznica śmierci.
- (35) 18 XII 1987 - powstała **Fundacja Kultury Polskiej**, zajmująca się promocją kultury, sztuki i nauki za granicą
- (100) 19 I 1922 - zm. **Jerzy Kawalerowicz**, polski reżyser filmowy (zm. 27 XII 2007)
- (55) 22 XII 1967 - zm. **Jan Śpiewak**, poeta, tłumacz, krytyk literacki (ur. 18 VII 1908)
- (165) 24 XII 1857 - zm. **Stanisław Jachowicz**, poeta, pedagog, działacz charytatywny, bajkopisarz (ur. 17 IV 1796)
- (70) 26 XII 1952 - zm. **Władysław Strzemiński**, polski malarz i teoretyk sztuki (ur. 21 XI 1893)
- (15) 27 XII 2007 - zm. **Janusz Domagalik**, polski prozaik, dziennikarz, autor słuchowisk radiowych i widowisk telewizyjnych (ur. 5 VII 1931)
- (120) 29 XII 1902 - ur. **Henryk Wars** (właśc. Henryk Warszawski), kompozytor, autor przebojów Umówiłem się z nią na dziewiątą, Miłość ci wszystko wybaczy (zm. 1 IX 1977)
- 45. rocznica śmierci.**
- (20) 31 XII 2002 - zm. **Kazimierz Dejmek**, reżyser, aktor, prezes ZASP w latach 1988-89, minister kultury i sztuki w latach 1993-1996 (ur. 17 V 1924)

PUBLIKACJE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

- kartoteka Środowisko literackie Kielecczyny*
- kartoteka Ludzie Kielecczyny*
- kartoteka Tradycja literacka Kielecczyny*
- Judycki, Zbigniew Andrzej. Świętokrzyskie biografie : słownik biograficzny kto jest kim w województwie świętokrzyskim. T. 1. - Kielce, 2007
- Kalendarz Świętokrzyski 2005. – Kielce, 2004
- Kronika XX wieku / oprac. całości zespół pod kier. Mariana B. Michalika. – Warszawa, 1991
- Michniak Marek, Pawłowski Antoni. Świętokrzyska Encyklopedia Sportu. – Kielce, 2004
- Monografia Świętokrzyskiego Parku Narodowego / pod red. S. Cieślińskiego i A. Kowalkowskiego. – Bodzentyn; Kraków, 2000
- Myjak Józef. Słownik biograficzny gminy Ożarów. T 1. - Sandomierz, 2007
- Polski Słownik Biograficzny
- Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny. – 2012, nr 1-4
- Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny. – 2017, nr 1-4
- Sabat T., Sabat Z. Cmentarz ostrowiecki w Ostrowcu Świętokrzyskim. – Kielce, 1995
- Sabat T., Sabat Z. Cmentarz Stary w Kielcach: przewodnik po grobach ludzi zasłużonych dla regionu. – Kielce, 1995
- Sabat T., Sabat Z. Cmentarze pińczowskie. – Kielce, 1996
- Skarżyski Słownik Biograficzny / pod red. Krzysztofa Zemeły. – Skarżysko Kamienna, 2008
- Sławne i znane postacie w dziejach Pińczowa. - Pińczów : Muzeum Regionalne, 2010
- Słownik biograficzny: Kielce XVII-XVIII wiek / oprac. Marta Pieniążek-Samek. – Kielce, 2003
- Słownik Biograficzny Krajoznawców Kielecczyny / pod red. Andrzeja Rembalskiego . - Kielce, 2008
- Stec Elżbieta. Pamięć o nich trwa: ludzie w regionie świętokrzyskim i w poezji. - Kielce, 2009
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani ziemi jędrzejowskiej. [1]. - Słupia Jędrzejowska ; Włoszczowa, 2009
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani ziemi jędrzejowskiej. [2]. - Włoszczowa ; Słupia Jędrzejowska, 2013
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani ziemi jędrzejowskiej. [3]. - Włoszczowa, 2015
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani Ziemi Włoszczowskiej. – Włoszczowa, 2003
- Stolarski Tadeusz. Znani i nieznani Ziemi Włoszczowskiej 2. – Włoszczowa, 2019
- Świętokrzyski Słownik Biograficzny. T. 1, do 1795 roku / pod red. Jana Wijaczki. – Kielce, 2002

- Świętokrzyski Słownik Biograficzny. T. 2, 1795-1918 / pod red. Jerzego Szczepańskiego. – Kielce, 2009
- Szczepański Jerzy. Architekci i budowniczowie: Kielecki słownik biograficzny. – Warszawa; Kraków, 1990
- Szwedo B. Kawalerowie Virtuti Militari Ziemi Sandomierskiej. T. 1. – Sandomierz, 2001
- Wielkie biografie. 1, Przywódcy, reformatorzy, myśliciele / [red. nac. Encyklopedii PWN Bartłomiej Kaczorowski ; wyd. Anna Rossa]. - Warszawa, 2007
- Wielkie biografie. 2, Pisarze, kompozytorzy, artyści / [red. nac. Encyklopedii PWN Bartłomiej Kaczorowski ; wyd. Anna Rossa]. - Warszawa, 2007
- Wielkie biografie. 3, Odkrywczy, wynalazcy, uczeni / [red. nac. Bartłomiej Kaczorowski ; wyd. Anna Rossa ; aut. tekstów Krzysztof Czyżewski et al.]. - Warszawa, 2008
- Współczesne środowisko literackie Kielecczyny : słownik pisarzy i badaczy literatury Stanisław Rogala. – Kielce, 1999
- Internet
- Kartoteki dostępne w Informatorium Działu Informacji i Bibliografii Regionalnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach.